

FÖRSLAG

TILL

FÖRORDNING ANGÅENDE MANTALSSKRIFNING

UTARBETADT INOM KONGL. FINANSDEPARTEMENTET.

STOCKHOLM
ISAAC MARCUS' BOKTR.-AKTIEBOLAG.
1890.

Till Herr Statsrådet och Chefen för Kongl. Finansdepartementet.

Sedan Riksdagen i underdånig skrifvelse den 12 Mars innevarande år, under åberopande af sin skrifvelse den 24 Mars 1871, anhållit, det täcktes Kongl. Maj:t låta utarbета och, om möjligt, till nästa Riksdag framlägga förslag till ny författning angående mantals- och skattskrifningarnes förrättande, samt Kongl. Maj:t, vid underdånig föredragning häraf den 5 sistlidne April, bemyndigat Herr Statsrådet att för utarbetande inom Finansdepartementet af förslag till ny förordning uti ifrågavarande ämne tillkalla sakkunniga biträden till ett antal af högst tre äfvensom förklarar, att nämnda biträden jemte den eller de tjenstemän i Finansdepartementet, som komme att i oförmälda arbete deltaga, egde att vid affattandet af författningsförslaget i de delar, som egde sammanhang med lagstiftningen om kyrkoskrifning, till gemensam öfverläggning

sammanträda med den komité, som den 7 December 1888 blifvit nedsatt för afgifvande af förslag beträffande ordnandet af kyrkoskrifningen i riket, så har Herr Statsrådet genom särskilda skrivelser den 17 sistlidne Augusti uppdragit åt en hvar af undertecknade att deltaga i utarbetandet af ifrågavarande förslag till ny förordning angående mantals- och skattskrifningarnes förrättande. För fullgörande af detta uppdrag sammanträdde vi härstädes den 2 sistlidne September, från hvilken dag våra arbeten, delvis under ledning af Herr Expeditionschefen i Finansdepartementet Grefve H. H:son Wachtmeister, oafbrutet fortgått; och få vi, sedan samma arbeten nu afslutats, — med anmälan att, jemlikt den i sådant hänseende meddelade nädiga föreskriften, gemensam öfverläggning med den för kyrkoskrifningens ordnande nedsatta komitén egt rum rörande vissa delar af förslaget — härmed vördsamt öfverlemna bilagda förslag till förordning angående mantalsskrifning jemte dertill hörande motiver.

I sin ofvan omförmälda skrivelse den 24 Mars 1871 hade Riksdagen anhållit, att Kongl. Maj:t täcktes låta Kongl. förordningen om mantals- och skattskrifningarnes förrättande den 20 Juli 1861 undergå sådan omarbetning, att dess särskilda föreskrifter erhöles nödig klarhet och beständighet samt bragtes i öfverensstämmelse såväl sins emellan som med de förordningen berörande stadganden i författningarne angående dels kommunalstyrelse dels ock allmänna bevillningen, och derefter till Riksdagen framlägga nädligt förslag till ny författning i ämnet. Med anledning af denna framställning uppdrog Kongl. Maj:t genom nådigt bref den 21 December 1871 åt en komité af fem personer att omarbeta mantalsskrifningsförordningen i den af Riksdagen angifna syftning äfvensom att, derest för ernäendet af de med denna omarbetning afsedda särskilda syften, förändringar äfven i andra författningar skulle anses erforderliga, afgifva underdånigt förslag dertill. Den sålunda tillsatta komitén, hvilken i det följande, likasom i motiverna till det af komiterade upprättade författningsförslaget, för korthets skull benämnas "Mantalsskrifningskomitén", aflemnade den 7 December 1872 till Kongl. Maj:t bland annat ett förslag till ny förordning angående mantalsskrifningars förrättande, deri komitén dels ifrågasatte en del mera eller mindre betydande förändringar i de rörande mantalsskrifning nu gällande anordningar dels ock sökte att mera systematiskt ordna och riktigare formulera sådana förefintliga bestämmelser, hvilka syntes komitén vara af beskaffenhet att böra bibehållas. Genom remiss den 8 April 1873 anbefalde Kongl. Maj:t Kammarrätten att, efter samtliga Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes och — hvad särskildt anginge de åligganden, som enligt förslaget skulle tillhöra presterskapet — Konsistoriernas hörande, inkomma med underdånigt utlåtande öfver Mantalsskrifningskomiténs ifrågavarande förslag. Kammarrätten afgaf den 11 December samma år det infortrade utlåtandet och underkastade i detta förslaget och särskildt vissa af de förändringar, komitén ifrågasatt, en ganska utförlig och i detalj gående kritik. Härefter uppdrog Kongl. Maj:t

den 16 Juni 1874 åt den för afgifvande af förslag till slutlig reglering af landsstatens löneförhållanden m. m. tillsatta komité, eller den s. k. Landsstatskomitén, att inkomma med underdånigt yttrande rörande de delar af ifrågasvarande förslag, som tillhörde omfånget af det komitén redan lemnade uppdrag. Ehuru Landsstatskomitén sålunda, enligt ordalydelsen i den nådiga remissen, kunnat inskränka sig till att afgifva utlåtande öfver allenast vissa delar af förslaget, nämligen de, som berörde de på komiténs åtgärd beroende frågorna om landsstatens omorganisation samt ordnandet af uppbörds- och redovisningsväsendet för länen, fann sig komitén likväl af särskilda anledningar föranlåten att fullständigt redogöra för, huru mantalsskrifningen, enligt komiténs förmenande, borde under de af komitén i dess öfriga förslag förutsatta förhållanden verkställas, i följd hvaraf komitén upprättade eget af motiver åtföljdt förslag till författning i ämnet. Detta förslag, som den 13 Oktober 1875 till Kongl. Maj:t öfverlemnades på samma gång som öfriga af komitén uppgjorda förslag, anslöt sig i väsentliga delar till den af Kammarrätten i dess yttrande öfver Mantalsskrifningskomiténs förslag uttalade uppfattning, ehuru i förslaget tillika upptogs åtskilliga af Mantalsskrifningskomitén föreslagna men af Kammarrätten icke biträdda bestämmelser, hvarförutom naturligen, på sätt af det nyss anförda framgår, en del förändrade anordningar ifrågasattes i följd af de förslag, komitén framställt beträffande landsstatens omorganisation samt uppbörds- och redovisningsväsendet. Genom nådigt bref den 24 Maj 1877 fick sig Kammarrätten derefter anbefaldt att afgifva underdånigt yttrande i anledning af Landsstatskomiténs ifrågasvarande förslag till ny mantalsskrifningsförordning. Sedan Kammarrätten afbidat Kongl. Maj:ts beslut i anledning af komiténs öfriga ofvan antydda förslag, fullgjorde Kammarrätten den 27 Februari 1880 det gifna uppdraget, hvarvid Kammarrätten, som erinrade, att, då Kongl. Maj:t icke funnit skäligt bifalla komiténs sistberörda förslag, härigenom måste anses hafva förfallit de med hänsyn till samma förslag af komitén ifrågasatta bestämmelser i mantalsskrifningsförordningen, i öfrigt intog ungefär samma ståndpunkt i frågan, som Kammarrätten gjort i sitt öfver Mantalsskrifningskomiténs förslag afgifna yttrande.

Förutom vid de ofvan nämnda Riksdagarne åren 1871 och 1889 hafva mera eller mindre genomgripande förändringar i 1861 års mantalsskrifningsförordning varit vid flera tillfällen inom Riksdagen ifrågasatta. I sådant hänseende få komiterade erinra om de förslag, som framställdes redan vid 1862—1863 årens samt 1868 års Riksdagar, för hvilka förslags innehåll och behandling komiterade haft anledning att i motiven till sitt ofvan oförmälda författningsförslag lemna en något utförligare redogörelse. Vidare hafva, jemte åtskilliga mindre afsevärda ändringsförslag, som framlades vid 1869, 1872, 1877, 1880 och 1881 årens Riksdagar, motioner väckts vid 1870 års Riksdag om ändring i § 10 mom. 2 i syfte att bringa dess innehåll till öfverensstämmelse med

kommunallagarne, vid 1879 års Riksdag om borttagande af bestämmelsen i § 3 mom. 1 angående den s. k. sjelfbestämmingsrätten i fråga om mantalskrifningsort samt vid 1886 års Riksdag, förutom angående vissa ändringar i §§ 5 och 6, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om utarbetande och framläggande för Riksdagen af ny mantalsskrifningsförordning, innefattande erforderliga föreskrifter för åstadkommande af önskvärd ordning och fullständighet i fråga om anteckning af egendoms- och personalförhållanden samt med iakttagande dervid att tiden för mantalsskrifningen, om möjligt, framflyttades till början af det år, förrättningen afsåge.

Af det nu anförda framgår, att komiterade vid utarbetandet af författningsförslaget haft ett ganska rikligt material till sitt förfogande. Komiterade hafva också sorgfälligt sökt att tillgodogöra sig detta material, i det att de i hvarje förekommande fall noga afvägt de skäl, som förut under lagstiftningsarbetets fortgång eller inom Riksdagen blifvit anförda för och emot ett visst stadgande, inman de bestämt sig för att upptaga eller utesluta detsamma. Åtskilliga af de anmärkningar, hvilka framstälts emot vissa ifrågasatta bestämmelser, som, enligt komiterades uppfattning, böra i den nya förordningen inflyta, hafva dock varit af beskaffenhet att något särskildt bemötande deraf af komiterade ansetts icke vara erforderligt. Icke heller hafva komiterade ansett nödigt att i motiveringen på hvarje särskildt ställe angifva, om en i förslaget upptagen ny bestämmelse varit jemväl af någon bland de föregående komitéerna eller i ämnet hörda myndigheterna ifrågasatt, utan hafva komiterade i detta hänseende inskränkt sig till att endast i jemförelsevis viktigare delar åberopa stödet af under lagstiftningsarbetet uttalade åsikter, der sådant kunnat ega rum.

Med fästadt afseende derå, att Riksdagen, som i sin år 1871 aflåtna skrifvelse hufvudsakligen begärde allenast en sådan omarbetning af gällande mantalsskrifningsförordning, att dess särskilda föreskrifter erhöle nödig klarhet och bestämdhet jemte sammanhang sins emellan, i sin skrifvelse innevarande år, under åberopande af den förra skrifvelsen, anhållit, att förslag till författning i ämnet måtte, om möjligt, redan nästa år framläggas för Riksdagen, hafva komiterade vid upprättandet af ofvan omnämnda författningsförslag sökt att undvika sådana förut ej föreslagna förändringar af mera genomgripande beskaffenhet, hvilka skulle tariffva en ytterligare mera eller mindre tidsödande utredning genom vederbörande myndigheters hörande inman förslaget kunde af Kongl. Maj:t pröfvas och Riksdagen föreläggas. I sjelfva verket hafva, med ett enda undantag, några dylika förändringar icke heller synts komiterade skäligen böra ifrågasättas. Då emellertid den enda mera genomgripande förändring i nu gällande anordningar, som kan ifrågakomma och som afser hvad jemväl i en af de vid 1886 års Riksdag väckta motionerna åsyftades, nämligen mantalsskrifningens förläggande till början af det år, för hvilket den skall gälla, enligt komitera-

des förmenande, är af synnerlig vigt och betydelse för mantalsskrifningsinstitutionens ändamålsenliga ordnande och då tillika, vid det förhållande att förslag till ordnande jemväl af den med mantalsskrifningen nära sammanhängande kyrkoskrifningen samt af det utaf mantalsskrifningen i väsentlig mån beroende uppbördsväsendet för närvarande äro under utarbetande och granskning, det synes komiterade kunna med skäl ifrågasättas, huruvida icke alla dessa förslag till författningar i med hvarandra nära förbundna ämnen böra samtidigt till pröfning förekomma, hafva komiterade trott sig böra, för den händelse att denna uppfattning anses riktig, upprätta jemväl bifogade särskilda förslag (N:o 2) till förordning angående mantalsskrifning, hvilket förslag i sådant fall kan hinna undergå den ytterligare granskning, Kongl. Maj:t kan anse erforderlig, innan det för Riksdagen framlägges; och har detta förslag af komiterade uppgjorts under förutsättning att de nya föreskrifter, som kunna varda meddelade rörande kyrkoskrifningen och uppbördsväsendet, i hufvudsak blifva öfverensstämmande med de förslag i dessa hänseenden, hvaraf komiterade varit i tillfälle att erhålla del. Såsom Herr Statsrådet behagade inhenta skilja sig de båda af komiterade sålunda uppgjorda förslagen till mantalsskrifningsförordning hufvudsakligen allenast deri, att tiden för mantalsskrifningen blifvit i det senare förslaget framflyttad till Januari och Februari månader af det år, mantalsskrifningen afser, hvarigenom upphört nödvändigheten af särskild förtecknings meddelande öfver vissa af de förändringar, som till nästföregående års slut inträffat, samt att med afseende derå, att i den blifvande kyrkoskrifningsförordningen bestämmelse torde komma att inflyta angående flyttningsbetygs behöriga aflemnande, föreskrift derom ansetts icke böra i mantalsskrifningsförordningen upprepas.

Då det torde åligga komiterade att angifva de skäl, som varit bestämmande för komiterades ofvan uttalade mening om fördelen af mantalsskrifningens framflyttande till årets början, få komiterade i sådant afseende anföra, att genom en dylik anordning uppenbarligen vinnes ett riktigare och säkrare uttryck för förhållandena, sådana de under det år, mantalsskrifningen afser, faktiskt komma att ställa sig, än som kan erhållas, om förrättningen eger rum en längre eller kortare tid före samma års början. De vid slutet af ett år inträffade förändringar, hvilka med nuvarande anordning till väsentlig del först vid mantalsskrifningen i slutet af nästkommande år komma till vederbörandes kännedom, kunna nämligen, om mantalsskrifningen förlägges till början af det år, den afser, omedelbart iakttagas. Äfven med afseende å föreskriften om rätt mantalsskrifningsort för personer, hvilka i anseende till flyttning böra mantalsskrifvas inom annat distrikt än det, de vid mantalsskrifningstiden tillhöra, torde den ifrågasatta förändrade anordningen visa sig ändamålsenlig, i det att, ju närmare mantalsskrifningen förlägges till flyttningstiden, ett allt större antal af de personer, hvilka hafva för afsigt att företaga sådan flyttning, hunnit bestämma sig derför. Härtill kommer, att de af pastor förda ministerialböckerna, hvilkas justering innan höstflyttningen ännu hunnit

afslutas aldrig kan, åtminstone i större församlingar, blifva fullt tillförlitlig, deremot vid årskiftet humnit behörigen kompletteras och i följd deraf då lemna ett vida säkrare underlag för mantalsskrifningsförrättningen.

Utom den nu angifna fördelen att ett säkrare resultat af förrättningen uppnås vinnas emellertid genom den ifrågasatta anordningen flera andra fördelar. Sålunda beredes genom ofvan omnämnda tilläggsförtecknings upphörande så väl vederbörande pastor som mantalsskrifningsförrättaren en på sina ställen ganska afsevärd lättnad i arbetet med mantalsskrifningen. I sammanhang härmed torde ock förtjena framhållas, att, medan enligt nu gällande föreskrifter arbetet med mantalsskrifningen måste försiggå på en tid af året, då förrättningsmannen är af debitering och redovisning af kronouppbörderna fullt upptagen, hvaraf följden gemenligen blifver den, att den debiteringen grundläggande viktiga mantalsskrifningsförrättningen kommer att lida, skulle deremot, om denna senare framflyttas till dess att nyssnämnda arbeten humnit afslutas, mera odelad omsorg kunna af vederbörande deråt egnas.

Lämpligheten af att mantalsskrifningen förläggas till början af året har äfven i lagstiftningen delvis erkänts, i det att föreskrift i sådant hänseende meddelats i mantalsskrifningsförfattningarna för de två städer, Stockholm och Göteborg, hvilka hafva särskilda mera utvecklade anordningar i fråga om mantalsskrifning än det öfriga riket. Och då nämnda städer innefatta en så betydande del af rikets folkmängd, torde vigten deraf, att mantalsskrifningen inom riket i öfrigt förrättas å samma tid, vara lätt insedd.

De hinder, hvilka kunna möta för genomförandet af den ifrågavarande förändringen, synas icke heller vara större än att de genom vidtagande af lämpliga åtgärder kunna öfvervinnas. Då från presterskapets sida några invändningar mot den nya anordningen väl icke kunna med skäl framställas, synas dessa hinder hufvudsakligen ligga dels i möjligheten att mantalsskrifningen kommer i kollision med uppbörden och dels i beskaffenheten af de för värnpligtiges inskrifning nu gällande anordningar. I förstnämnda afseende är uppenbart, att om uppbördsstämorna, på sätt för närvarande i vissa delar af riket, särdeles de södra, är brukligt, fortfarande skola taga sin början redan i midten eller slutet af Januari, mantalsskrifningarna derstädes svårigen kunna vid samma tid verkställas. Men redan nu börja i många orter uppbördsstämmorna icke före medlet af Februari, och en sådan anordning synes komiterade i sjelfva verket utan något som helst men kunna införas öfver hela riket. Det skäl, som förr kunde anföras till stöd för att uppbörden borde förrättas strax i början af året, eller att statsverket hade behof af att så tidigt som möjligt erhålla uppbördsmedlen för bestridande af sina utgifter, har nämligen numera, då kassaförlagsfonden vunnit en sådan styrka, icke längre samma betydelse. Om uppbördsstämmorna utsättas till en något senare tidpunkt, torde för öfrigt en större del af uppbördsmedlen komma att omedelbart efter uppbörden till

statsverket inflyta och i samma mån på grund af det rådrum, som genom en sådan anordning beredes de skattskyldige, beloppet af uppbördsrestantierna, som nu på sina ställen kan vara ganska ansenligt, antagligen betydligt nedgå, hvarigenom dessutom besväret med restantiernas indrifning sannolikt komme att minska. Det visar sig ock, att svårighet möter för sammanställande af tiden för uppbördsbokens aflemnande med tiden för uppbördsstämmornas början, då denna senare utsättes så tidigt, som i det ofvan omförmälda förslaget till nytt uppbördsreglemente skett.

Hvad åter angår mantalsskrifningsförrättningarnes sammanhang med de gällande anordningarne i fråga om inskrifning af värnpligtige, stadgas i Kongl. Förordningen den 6 December 1886, bland annat, att vederbörande mantalsskrifningsförrättare skola efter mantalsskrifningarnes slut upprätta och inom årets utgång till pastorsembetena insända vederbörliga inskrifningslistor; att pastorsembetena, efter verkställd granskning, skola före den 15 Januari åter-sända ifrågavarande listor till mantalsskrifningsförrättarne; att desse senare derefter skola före den 1 Februari insända listorna, vederbörligen transporterade och summerade, till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, hvilken det åligger ej mindre att låta upprätta förteckningar öfver de å listorna uppförde inskrifnings-skyldige samt öfversända dessa förteckningar till vederbörande kronofogdar eller länsmän samt magistrater, med anmodan att skyndsamt infordra och vid inskrifningen tillhandahålla de inskrifningsskyldiges prestbetyg, än äfven att, sedan berörda förteckningar blifvit upprättade, utan uppskof tillställa vederbörande inskrifningsområdesbefälhafvare inskrifningslistorna. Denna procedur hvilat på förutsättningen af den nuvarande anordningen att mantalsskrifningarne för hvarje år försiggå i slutet af det närmast föregående. Genom en förenkling af berörda procedur synes emellertid det med densamma afsedda ändamålet, eller att inskrifningslistorna skola, till sitt innehåll fullt tillförlitliga, i erforderlig tid före och prestbetygen senast vid inskrifningarne komma vederbörande till handa, kunna ernås, äfven om mantalsskrifningarne förläggas till början af det år, desamma afse. Enligt hvad komiterade inhemtat, lär nämligen för att inskrifningarne skola kunna förrättas vid den därför nu stadgade tiden vara tillräckligt, att inskrifningslistorna komma vederbörande inskrifningsområdesbefälhafvare till handa senast den 20 Februari. Och detta blir äfven med en förändrad tid för mantalsskrifningarne möjligt, om inskrifningslistorna upprättas vid sjelfva mantalsskrifningsförrättningarne under pastors tillsyn och med ledning af den då behörigen justerade och antagligen fullt tillförlitliga husförhörlängden, samt mantalsskrifningsförrättarne åläggas att omedelbart efter mantalsskrifningarnes slut och inom den 15 Februari, vid viss dagabot, till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande insända listorna, som genast derefter af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande till vederbörande inskrifningsområdesbefälhafvare öfverlemnas. Härjente torde utan olägenhet kunna stadgas skyldighet för

pastor att på grund af vid mantalsskrifningen förda anteckningar utfärda och tillstålla vederbörande kronofogdar, länsmän eller magistrater prestbetyg för de å inskrifningslistan uppförde värnpligtige, hvilka prestbetyg genom Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes åtgärd nu införas. I sjelfva värnpligtslagen synes genom de nu ifrågasatta förändringarne uti inskrifningsförordningen någon ändring icke blifva erforderlig.

Då, utom i afseende å hvad ofvan blifvit nämnt, komiterades senare förslag till mantalsskrifningsförordning icke företer några väsentliga skiljaktigheter från det först upprättade förslaget, hafva komiterade endast såsom anmärkningar efter förstnämnda förslag upptagit skälen för några i förslaget förekommande förändrade detaljbestämmelser.

Slutligen anse sig komiterade böra fästa Herr Statsrådets uppmärksamhet derpå, att, i händelse ny mantalsskrifningsförordning för hela riket varder med iakttagande af de utaf komiterade föreslagna grunder utfärdad och sålunda Kongl. Förordningen den 9 November 1866 angående mantalsskrifning eller folkräkning inom Vester- och Norrbottens läns lappmarker upphör att vara gällande, ur mom. c i § 1 af Kongl. Förordningen den 24 April 1863 angående mantalspenningar torde böra utgå orden: "äfvensom, intill dess allmän författning om mantals- och skattskrifning inom rikets lappmarker kan varda utfärdad, öfrige innebyggare derstädes."

I sammanhang härmed kan ifrågasättas, huru vida icke, vid det förhållande att personliga skyddsafgiften upphört att utgå och sålunda ur bevilningsstadgan uteslutits det i § 2 af sistnämnda förordning återopade stadgande angående husbönders och vissa med dem likställda personers skyldighet att ansvara för tjenares eller arbetares bevilningsutskylder, särskild föreskrift bör meddelas om husbönders eller arbetsgifvares skyldighet att betala mantalspenningar och andra personliga utskylder för sina underhafvande.

I öfrigt torde, förutom hvad i motiverna under § 10 erinrats beträffande Kongl. Cirkuläret den 20 Januari 1865, den nya mantalsskrifningsförordningen icke medföra förändring i andra hithörande bestämmelser än den på grund af Kongl. Brevet den 3 September 1862 af Kongl. Fångvårdsstyrelsen den 5 påföljande December utfärdade kungörelse angående mantalsuppgifter rörande kronoarbetareskarlar och fångar.

Stockholm den 14 December 1889.

JOH. MALMBERG.

FREDR. AUG. LIND.

CARL PERSSON.

Sven Gyllensvärd.

Förslag

till

Förordning angående mantalsskrifning.

§ 1.

Mom. 1. Mantalsskrifning, dervid hvarje svensk undersåte utom den, som öfvergifvit riket och bosatt sig å utländsk ort, bör till namn, födelseår och yrke i mantalsslängd för det nästkommande året uppföras, skall årligen emellan den 15 November och årets slut förrättas särskildt för hvarje stad, socken å landet eller, der socken tillhör flera fögderier, fögderidel af socken samt i allmänhet försiggå inom mantalsskrifningsdistriktet, dock att, hvad landsbygden beträffar, förrättningen, efter derom hos vederbörande häradsskrifvare före September månads början gjord anmälan, må kunna hållas å ställe, beläget utom distriktets område.

Mom. 2. Mantalsskrifningen förrättas å landet af häradsskrifvaren. I stad verkställes denna förrättning under magistratens tillsyn af den tjänsteman, hvilken debiteringen af kronoutskylderna åligger eller till hvars befattning förrättningen enligt särskildt meddelade föreskrifter hörer. I städer, der magistrat ej finnes, verkställes mantalsskrifningen af vederbörande häradsskrifvare. På framställning af häradsskrifvare eller magistrat må likväl Kongl. Maj:ts Befallningshafvande ega att annan förrättningsman förordna.

§ 2.

Mom. 1. Efter förslag, som af häradsskrifvare och magistrater före den 15 September afgifvas, utsätter Kongl. Maj:ts Befallningshafvande tider och

ställen för mantalsskrifningarnes förrättande samt utfärdar derom kungörelse, innefattande jemväl fullständig underrättelse om hvad enligt denna förordning bör iakttagas samt om den för underlåtenhet deraf stadgade påföljd, hvilken kungörelse bör före den 15 Oktober i kyrkorna uppläsas och derefter finnas att tillgå på uppgifvet ställe inom hvarje stad och socken.

Mom. 2. Kan mantalsskrifning icke ega rum å dag, som därför blifvit utsatt, skall Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, efter anmälan derom, ofördröjligen bestämma och kungöra annan tid för förrättningen.

§ 3.

Mom. 1. En hvar skall mantalsskrifvas, der han är bosatt.

Uppehåller sig någon under olika delar af året inom särskilda mantalsskrifningsdistrikt, skall han mantalsskrifvas i det distrikt, der han på grund af de förhållanden, under hvilka vistelsen eger rum, bör anses hafva sitt bo och hemvist.

Den, som nästa fardag eller derförinnan kommer att flytta till annat distrikt för att öfvertaga fast egendom eller rörelse eller tillträda tjänst, bör jemte honom åtföljande personer der mantalsskrifvas.

Hustru mantalsskrifves på samma ställe som mannen.

Mom. 2. Den, som är i rikets tjänst å utländsk ort anställd, skall med sin familj och svenska betjening mantalsskrifvas inom Stockholms stads första rote.

Mom. 3. Sjöfarande, för hvilken mantalsskrifningsort enligt mom. 1 ej förefinnes, mantalsskrifves fortfarande, der han senast varit i mantalslängd uppförd.

Mom. 4. Vistelse vid allmän eller enskild läroanstalt för erhållande af undervisning föranleder icke till mantalsskrifning i den ort, der läroanstalten är befintlig, derest ej särskild anmälan derom göres eller annan mantalsskrifningsort saknas.

Mom. 5. Den, som för sig, hustru eller minderårigt barn enligt § 1 i Kongl. Förordningen den 9 Juni 1871 af fattigvårdssamhälle åtnjuter full försörjning, som ej är tillfällig, mantalsskrifves inom fattigvårdssamhället motsvarande eller tillhörande distrikt.

Mom. 6. Den, som i och för arbete eller uppdrag af tillfällig beskaffenhet å annan ort sig uppehåller, må ej af sådan anledning der mantalsskrifvas.

Enahanda stadgande gäller i afseende å den, som intagits å sjukvårdsinrättning utom hemorten.

Mom. 7. Kronoarbetskarl och fånge mantalsskrifves inom det distrikt, i hvars mantalslängd han senast varit uppförd, så vida icke under arbets- eller fängelsetiden sådana förhållanden inträffat, att han på grund deraf bort, derest han vistats på fri fot, annorstädes mantalsskrifvas.

§ 4.

Den, som från en församling till annan inflyttat, åligger att inom fjorton dagar efter inflyttningen till pastor aflemna flyttningsbetyg för sig och dem, som honom medfölja. Möter hinder att aflemna sådant betyg, bör anmälan derom inom samma tid hos pastor göras.

Husbonde hålle hand deröfver, att flyttningsbetyg för tjenstehjon, som från annan församling kommit i hans tjenst, varder i rätt tid aflemnadt.

§ 5.

Mom. 1. En hvar, som ej hos annan mantalsskrifves, skall årligen efter den 24 Oktober och senast åtta dagar före mantalsskrifningen till pastor å tid och ställe, som af honom gemensamt för hela församlingen eller särskildt för olika delar deraf utsättas och i god tid förut i kyrkan kungöras, aflemna uppgift enligt bifogade formulär N:o 1, upptagande:

1:o) för- och tillnamn, födelseår och födelsedag samt yrke eller tjenst och hemvist för honom sjelf och dem, som till hans hushåll höra eller till följd af aftal om biträde vid jordbruks- eller annan rörelse eller af annan anledning skola hos honom mantalsskrifvas, dervid iakttages, att särskildt för hvarje fastighet uppgifves dervarande personal; börande i uppgiften tillika anmärkas, om någon af deri upptagna personer varit vid senaste mantalsskrifning boende på annat ställe inom distriktet;

2:o) den fasta egendom, han inom distriktet eger, besitter eller brukar, och den rörelse, han der idkar;

3:o) beloppet af den årliga afgäld eller hyra, som erlägges för hvarje af honom utarrenderad fastighet eller uthyrd lägenhet inom distriktet;

4:o) namn och hemvist för de å hans egendom inom distriktet boende eller vid hans rörelse derstädes anställda personer, som äro pligtiga att lemna särskilda mantalsuppgifter;

5:o) fartyg, som af honom eges eller för hvilket han är hufvudredare, dess drägtighet och byggnadsmaterial samt derå anbringad ångmaskins drifkraft äfvensom befälhafvarens namn och mantalsskrifningsort;

6:o) den fasta egendom, som han eger, besitter eller brukar, och den rörelse, han idkar inom annat distrikt; samt

7:o) namn och mantalsskrifningsort för personer, hvilka hos honom uppehålla sig vid den tid, uppgiften aflemnas, men icke böra inom distriktet mantalsskrifvas.

Mom. 2. Den, som eger, besitter eller brukar fast egendom eller idkar rörelse inom annat distrikt än det, hvarest han skall mantalsskrifvas, åligger

att jemväl till mantalsskrifningen i förstnämnda distrikt aflemna uppgift angående egendomen eller rörelsen med den dertill hörande personal.

Mom. 3. Den i mom. 1 och 2 stadgade uppgiftsskyldighet gäller tillämpliga delar äfven för allmänna inrättningsars föreståndare, bolagsstyrelser och i allmänhet dem, som vårda och förvalta annans egendom.

Mom. 4. Uppgifterna för de inom samma gård i stad eller köping boende personer skola insamlas och aflemnas af gårdens egare eller den, hans ställe företräder.

Mom. 5. På landsbygden må mindre skrifkunnig, hvilken har att aflemna uppgift, som endast afser namn, födelsetid, yrke eller tjänst och hemvist, meddela densamma muntligen.

§ 6.

Mom. 1. Genom vederbörande chefs föranstaltande skall årligen aflemnas uppgift till för- och tillnamn samt födelseår och födelsedag å arméns och flottans i garnisons- eller stationsort förlagda värfvade manskap samt de vid kronans varf och verkstäder anstälde ständige arbetare; börande för de sistnämnde jemväl uppgifvas yrke eller anställning.

Mom. 2. Sjömanshusdirektion åligger att för hvarje år, räknadt från och med den 1 November, angående de under året vid sjömanshuset påmönstrade sjöfarande, som icke äro i någon församling i riket kyrkoskrifne, medelst utdrag af vederbörligt register meddela uppgifter till de församlingar, de senast tillhört.

Mom. 3. Stations- eller kompanichef vid kronoarbetaškåren samt direktör eller annan föreståndare för straff- eller arbetsfängelse skall likaledes för hvarje år, räknadt från och med den 1 November, angående en hvar för allmänt arbete eller bestraffning i kåren eller fängelset under året intagen och vid dess utgång i rullorna kvarstående person till den församling, personen tillhör, meddela uppgift å för- och tillnamn, födelseår och födelsedag, anledningen till hans intagande i kåren eller fängelset, dagen, då han ditkom, och den, då arbets- eller strafftiden går till ända, äfvensom hans senast antecknade bostad inom församlingen.

Mom. 4. Arbetsgivare eller arbetsföreståndare, som i sitt arbete syssetsätter andra än hos honom eller eljest i arbetsorten mantalsskrifna personer, skall öfver dem årligen till deras kyrkoskrifningsorter meddela förteckningar, upptagande en hvars för- och tillnamn, födelseår och födelsedag samt bostad inom kyrkoskrifningsorten.

Mom. 5. De i denna § föreskrifna uppgifter och förteckningar skola till vederbörande pastor eller i § 15 omförmäld församlingsföreståndare insändas före den 8 November hvarje år.

§ 7.

Pastor åligger att jämföra husförhörslängden med de enligt §§ 5 och 6 till honom inkomna uppgifter samt att före mantalsskrifningen verkställa de anteckningar i husförhörslängden, som föranledas af samma uppgifter och i öfrigt hos honom gjorda anmälningar rörande förhållanden, hvarom längden bör innehålla upplysning.

§ 8.

Före mantalsskrifning å landet bör häradsskrifvaren hafva enligt bifogade formulär N:o 2 upplagt mantalslängd, upptagande i alfabetisk ordning och med utsättande af jordeboksnummer, der sådana finnas, alla hemman och lägenheter, verk och inrättningar inom distriktet äfvensom deras egare och innehavare i enlighet med den vid senaste mantalsskrifning upprättade längd, för såvidt icke dåvarande förhållanden, enligt hvad känt är, undergått förändring; börande omedelbart efter hvarje sålunda upptagen särskild fastighet införas dit hörande torp och andra lägenheter.

§ 9.

Mom. 1. Vid mantalsskrifningen skola tillstädesvara pastor eller, om han har förfall, någon af honom förordnad lämplig person, helst amman inom församlingen tjänstgörande prest, vederbörande stadsfiskal eller länsman och fjerdingsman samt kommunalombud, hvilka till erforderligt antal för hvarje mantalsskrifningsdistrikt utses af den myndighet, som utöfvar kommunens beslutanderätt; hvarförutom en hvar, hvilkens rätt är af mantalsskrifningen beroende, eger att för bevakande deraf förrättningen öfvervara.

Mom. 2. Pastor eller hans ombud skall vid förrättningen tillhandahålla församlingens husförhörslängd och derur meddela alla erforderliga upplysningar samt till förrättningsmannen öfverlemna de enligt §§ 5 och 6 inkomna uppgifter, ordnade efter husförhörslängden; egande pastor, derest mantalsskrifningsdistriktet utgör mindre del af socken, att i stället för husförhörslängden tillhandahålla behörigt utdrag deraf.

Mom. 3. Genom vederbörande kommunalombud bör vid mantalsskrifningen aflemnas af kommunalstyrelsen, efter fattigvårdsstyrelsens hörande, i enlighet med bifogade formulär N:o 3 upprättad förteckning å de personer inom distriktet, som till följd af fattigdom eller sjuklighet böra från erläggande af mantalspenningar befrias.

Mom. 4. Hvarje efter senaste mantalsskrifning ingången afhandling angående egande- eller arrenderätt till fast egendom bör af fastighetens innehafvare vid förrättningen uppvisas.

§ 10.

Mom. 1. I enlighet med husförhörslängden och efter granskning af de aflemnade uppgifterna samt med ledning jemväl af de upplysningar, som af de vid förrättningen närvarande kunna meddelas, skola i mantalslängden för hvarje distrikt å landet uppföras, särskildt för en hvar fastighet, till namn, födelseår och yrke alla de personer, hvilka böra der mantalsskrifvas, hvarvid anteckning göres om den förändring i afseende å egande- eller nyttjanderätt till fastigheten, som kan hafva inträffat; skolande särskildt i längden angifvas de personer, hvilka befrias från erläggande af mantalspenningar, äfvensom de värnpligtige, hvarjemte iakttages, att den, som saknar stadigt hemvist, efteråt i längden särskildt upptages, allt på sätt formuläret till mantalslängd utvisar.

Mom. 2. Mantalslängd upprättas i stad i enahanda ordning, med iakttagande att der upptagas kvarteren samt, i stället för hemman och brukningsdelar, gårdarnes och stadsjordarnas nummer och namn efter tomte- och jordeboken.

Mom. 3. Af de i nästföregående års mantalslängd upptagna personer må, utom den, som affidit, och den, som bosatt sig å utländsk ort som i § 1 säges, icke någon annan vid mantalsskrifningen uteslutas än den, som under årets lopp, efter att hafva uttagit flyttningsbetyg, till annat distrikt aflyttat eller vid förrättningen styrker, att han för det kommande året, enligt de i fråga om rätt mantalsskrifningsort här ofvan bestämda grunder, bör vara mantalsskrifven inom annat distrikt; dock att, derest under förrättningen befinnes, att någon, som i senaste mantalslängden för distriktet varit upptagen, till annan ort sig begifvit, utan att hafva uttagit flyttningsbetyg, jemväl denne må, om vistelseorten är okänd och anledning icke förefinnes, att hans bortovaro endast är tillfällig, från mantalslängden afföras.

Mom. 4. Uti de vid mantalsskrifningen förekommande ärenden skall förrättningsmannen meddela beslut, som tillika med skälen derfor antecknas i det protokoll, som det åligger honom att vid förrättningen föra och hvilket jemväl bör upptaga namnen på de personer, som till följd af sin tjänstebefattning eller såsom kommunalombud tillstädes varit; börande i protokollet under rättelse intagas om hvad för vinnande af ändring i förrättningsmannens beslut och mantalsskrifningsåtgärderna är att iakttaga.

Mom. 5. Efter mantalsskrifningsförrättningens slut undertecknas mantalslängden af förrättningsmannen, pastor eller hans ombud och vederbörande kommunalombud; skolande de till förrättningsmannen aflemnade uppgifter jemte

förteckningen öfver personer, som befriats från erläggande af mantalspenningar, biläggas mantalslängden.

§ 11.

Mantalsskrifningsförrättarne åligger att i anledning af förhållanden, som vid mantalsskrifningen eller eljest komma till deras kännedom, meddela hvarandra erforderliga underrättelser till förebyggande deraf, att någon varder från mantalsskrifning obehörigen utesluten eller på mer än ett ställe samtidigt mantalsskrifven; börande, derest mantalsskrifningsförrättarne emellan skiljaktiga meningar uppstå om någon persons rätta mantalsskrifningsort, frågan derom underställas Kongl. Majt:s Befallningshafvande i det län, der den ifrågasatta nya mantalsskrifningsorten är belägen; och skall personen under tiden qvarstå i det distrikts mantalslängd, der han senast varit uppförd.

§ 12.

Före den 15 Januari hvarje år skall pastor tillstålla vederbörande magistrat eller häradskrifvare enligt bifogade formulär N:o 4 upprättad förteckning på alla under tiden efter det mantalsskrifning föregående år förrättades intill samma års slut i mantalsskrifningsdistriktet födda och döda samt med flyttningsbetyg från annat distrikt dit inflyttade personer äfvensom från distriktet utflyttade personer, de sistnämnda dock endast så vida de under förenämnda tid annålt sig till kyrkoskrifning å annan ort och från pastor derstädes eller på annat tillförlitligt sätt underrättelse härom ingått: börande denna förteckning, sedan deraf föranledda ändringar i mantalslängden verkstålts, densamma såsom tillägg bifogas.

§ 13.

Mantalslängden jemte dertill hörande bilagor samt det vid mantalsskrifningen hållna protokoll skola, vid bot af 3 kronor för hvarje dag, som dermed fördröjes, före den 25 Mars af mantalsskrifningsförrättaren aflemmas till vederbörande pastor, hvilken har att med husförhörslängden jemföra mantalslängden och å särskild förteckning, som sistnämnda längd bifogas, upptaga de vid granskningen förekommande anmärkningar samt inom åtta dagar efter emottagandet aflemna samtliga handlingarne å landet till kommunalstämmans ordförande och i stad till magistraten. Kommunalstämmans ordförande och magistraten åligger att ofördröjligen kungöra, att mantalslängden finnes å uppgifvet ställe inom distriktet för granskning tillgänglig, samt senast den 15 April tillstålla ordföranden i ortens bevillningsberedning mantalslängden med samtliga

bilagor för det ändamål, hvarom i förordningen angående beviljning af fast egendom och af inkomst förmäles, men deremot till mantalsskrifningsförrättaren återställa protokollet.

Sedan årets pröfningsnämnd afslutat sina göromål, emottagas mantalsslängderna jemte bilagor af vederbörande häradsskrifvare och magistrater för att, efter det vederbörliga rättelser i anledning af de af pastor gjorda anmärkningar skett, jemte sammandrag enligt hosföljande formulär N:o 5 bifogas årets kronoräkenskaper; börande duplettexemplar af samma längder och sammandrag likasom protokollen förvaras hos häradsskrifvarne och magistraterna.

§ 14.

Uti de i fråga om mantalsskrifning meddelade beslut och vidtagna åtgärder må en hvar, hvars rätt deraf beröres, äfvensom vederbörande kommun söka ändring genom besvär, som skola hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länet ingifvas före den 1 Maj det år, mantalsskrifningen afser.

Den, som med Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes beslut är missnöjd, eger deröfver anföra besvär hos Kammarrätten inom trettio dagar efter erhållen del af samma beslut.

§ 15.

Hvad i denna förordning stadgas om aflemnande af mantalsuppgifter och flyttningsbetyg gäller i tillämpliga delar äfven för främmande trosbekännare, som icke upptagas i kyrkoböckerna för den svenska kyrkan tillhörande församling, inom hvars område de äro boende: och tillkommer deras församlingsföreståndare enahanda befattning i afseende å mantalsskrifning, som enligt denna förordning åligger pastor i svensk kyrkoförsamling.

§ 16.

Mom. 1. Förrättningsman, som utan att vara af laga förfall hindrad ankommer till förrättningsstället först efter den för mantalsskrifningens början utsatta tid, men inom tre timmar derefter, böte, om mantalsskrifningen det oaktadt kan ega rum, tio kronor. Kan förrättningen icke ega rum eller kommer han utan laga förfall senare än nyss är sagdt eller uteblifver alldeles, böte trettio kronor.

Mom. 2. Pastor eller hans ombud eller församlingsföreståndare, som utan att laga förfall anmäles underlåter att inställa sig vid mantalsskrifning på utsatt tid eller att dit medföra husförhörlängden eller aflemna behörigt utdrag deraf, der sådant är medgifvet, böte, derest mantalsskrifningen ändock kan försiggå, fem kronor, i annat fall, trettio kronor.

Mom. 3. Länsman eller stadsfiskal, som utan anmaldt giltigt förhinder uteblifver från mantalsskrifning, böte tio kronor. Uteblifver kommunalombud eller fjerdingzman utan anmälan om sådant hinder, böte tre kronor.

Mom. 4. Uti de i mom. 1 här ofvan omförmälda fall bör anmälan af vederbörande pastor göras hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande. I öfriga fall har förrättningsmannen att i protokollet anteckna de försunliges namn och hemvist samt behörigt utdrag derom till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande insända; och eger Kongl. Maj:ts Befallningshafvande att, efter pröfning af härvid förekommande omständigheter, förordna om uttagande af ofvan stadgade böter.

Den, som icke åtnöjes med Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes beslut, hvarigenom han blifvit till böter dömd, eger att, med iakttagande af hvad i allmänhet är stadgad angående böters nedsättning, då ändring i utslag sökes, hos Kammarrätten anföra besvär innan klockan tolf å trettionde dagen efter erhållen del af samma beslut.

Mom. 5. Böter, som efter denna § ådömas kommunalombud, tillfalla den kommun, af hvilken ombudet blifvit utsedt. Öfriga i denna förordning stadgade böter tillfalla kronan.

Saknas tillgång till böterna, förvandlas de enligt allmän lag.

§ 17.

Försummar den, som har att aflemna flyttningsbetyg, detta åliggande eller aflemnas icke i behörig tid och ordning de i denna förordning föreskrifna uppgifter, skall, om den försunlige finnes inom orten, felande betyg eller uppgift, efter anmodan af pastor eller mantalsskrifningsförrättare, honom affordras genom stadsfiskal i stad samt länsman eller fjerdingzman på landet. Tredskas han eller finnes han icke inom orten, skall pastor eller mantalsskrifningsförrättare anmäla förhållandet hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, som eger att med föreläggande af vite den felande handlingen införskaffa.

Den krono- eller stadsbetjent, som verkställer infordrandet af felande betyg eller uppgift, eger därför af den försunlige undfå godtgörelse med en krona 50 öre för hvarje förrättning.

Den, som genom uteblifven eller oriktig uppgift föranleder, att någon skattskyldig undgår att utgöra mantalspenningar, skall för gäldande deraf vara ansvarig.

§ 18.

Mom. 1. Vid tillämpning af denna förordning inom Vesterbottens och Norrbottens läns lappmarker gäller till efterrättelse:

- 1:o) att mantalsskrifningarne verkställas af länsmännen;
- 2:o) att Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes kungörelse om förrättningen skall minst tre gånger före densamma i kyrkan uppläsas, der behofvet sådant kräfer, äfven å lappska eller finska språket eller å båda dessa språk;
- 3:o) att till mantalsskrifningen skall uppgifvas och i mantalslängden antecknas jemväl hvarje persons nationalitet;
- 4:o) att den del af lappbefolkningen, som kringflyttar utan stadiga boningsplatser, skall mantalsskrifvas stam- eller byvis;
- 5:o) att lapplänsmän eller rotemästare, der sådana finnas, böra mantalsskrifningen öfvervara, vid vite af tre kronor;
- 6:o) att tiden, inom hvilken besvär få hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande anföras i mål rörande mantalsskrifning, utsträcker till utgången af Maj månad; samt
- 7:o) att efter mantalsskrifningens slut och senast före Februari månads utgång mantalslängden med dertill hörande bilagor skall af förrättningsmannen aflemnas till den tjänsteman, hvilken det åligger att upprätta taxeringslängd öfver fast egendom; börande duplettexemplar af längden hos förrättningsmannen förvaras.

Mom. 2. I fråga om mantalsskrifning i städerna Stockholm och Göteborg gäller hvad derom särskildt är eller varder stadgadt.

Motiver.

Komiterade hafva trott sig böra föreslå en förenklad lydelse af förordningens rubrik, helst numera torde få anses öfverflödigt att använda den dubbla benämningen "mantals- och skattskrifning" för att beteckna förrättningen i fråga, då denna i det allmänna språkbruket utslutande kallas "mantalsskrifning".

§ 1.

Under denna § hafva komiterade sammanfört bestämmelser, motsvarande dem, som innehållas i § 1 och § 4 mom. 1 af nu gällande förordning, och i sammanhang dermed föreslagit det nya stadgandet att endast svenska undersåtar skola mantalsskrifvas. Någon bestämmelse derom, att mantalsskrifning af i riket bosatta utlänningar skall ega rum, finnes visserligen icke i 1861 års förordning och praxis har i detta afseende varit vacklande, men numera torde likväl utlänningar, hvilka någon längre tid här vistas, i regeln blifva mantalsskrifna. Mantalsskrifningskomiténs förslag hvilade jenväl på förutsättningen att så borde vara förhållandet, och Landsstatskomitéen införde uttrycklig föreskrift derom, hvilket af Kammarrätten lemnades utan erinran. Men då mantalsskrifningen till sin karaktär är ett slags allmän folkräkning, som har till ändamål, utom att ligga till grund för debitering af mantalspenningar, jenväl att i första hand grundlägga vissa medborgarliga förmåner, såsom politisk och kommunal rösträtt, hemortsrätt m. m., synes det emellertid komiterade i högsta grad oegentligt, att personer, hvilka uppenbarligen icke böra anses tillhöra rikets folkmängd och hvilka icke utan att hafva förvärfvat svensk medborgarrätt kunna komma i åtnjutande af ofvan antydda förmåner, sådant oaktadt här mantalsskrifvas på samma sätt som rikets egentlige inbyggare. Den minskning i inkomst, som skulle tillskyndas staten derigenom, att utlänningar icke vidare komme att erlägga mantalspenningar, blir naturligen högst obetydlig, och genom gällande bevillningsförordnings skärpta föreskrifter om skyldighet för

utländing att under vissa förutsättningar utgöra inkomstbeviljning samt i sammanhang dermed meddelade bestämmelser synes i öfrigt vara tillräckligt sörjdt för att utländingar, som här vistas, icke undgå att till stat och kommun lemna skäliga skattebidrag.

Egentliga innebörden i nu gällande stadgande att flera till samma fögderi och pastorat hörande församlingar kunna förena sig om gemensamt ställe för förrättningen torde vara den, att mantalsskrifning, der kommunikationer eller andra lokala förhållanden göra sådant ändamålsenligt, bör kunna få försiggå jemväl å ställe, beläget utom distriktets område, och komiterade hafva fördenskull företagit en omredigering af berörda stadgande i syfte att få ett riktigare uttryck dertill.

De bestämmelser, som i mom. 2 meddelats angående mantalsskrifningsförrättare i stad, äro lämpade efter de nuvarande anordningarne beträffande städernas uppbördsväsende. Med hänsyn särskildt dertill, att i följd af Statskontorets kungörelse den 14 oktober 1884 angående fastställt nytt formulär till räkenskaper för länen m. m., jemte debiteringsarbetet, numera äfven göromålen med uppbördsredovisningen infalla ungefär samtidigt med mantalsskrifningarnes förrättande, hafva komiterade ansett möjlighet böra beredas för vederbörande ordinarie mantalsskrifningsförrättare att, om förhållandena dertill förändra, undfå ledighet från en eller annan dylik förrättning, hvadan en bestämmelse i sådant syfte föreslagits. Någon ersättning af allmänna medel till vikarien kan dervid naturligen icke ifrågakomma.

§ 2.

Mom. 1 af denna § företer utom i redaktionshänseende icke någon annan olikhet med motsvarande stadgande i 1861 års förordning än att viss senaste kalenderdag utsatts ej mindre för ingifvandet till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande af häradsskrifvares och magistraters förslag i fråga om tider och ställen för mantalsskrifningarne än äfven för uppläsandet i kyrkorna af Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes derom utfärdade kungörelse. Genom mom. 2 hafva komiterade infört en generel bestämmelse derom, att det åligger Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, att, då utsatt förrättning af någon anledning icke kunnat ega rum, efter mottagen anmälan derom ofördrojligen bestämma och kungöra annan tid för förrättningen.

§ 3.

Komiterade hafva i princip bibehållit nu gällande bestämmelser i fråga om rätt mantalsskrifningsort. Deremot hafva komiterade väsentligen förändrat lydelsen af vissa stadganden samt uteslutit några såsom enligt komiterades åsigt

olämpliga eller obehöfliga, medan åter en eller annan ny föreskrift meddelats. Sålunda har, hvad mom. 1 angår, hufvudregeln att en hvar skall mantalsskrifvas, der han har eller i följd af sitt vistande bör anses hafva sitt bo och hemvist, erhållit den ändrade lydelse att en hvar skall mantalsskrifvas, der han är bosatt, samt att, om någon under olika delar af året uppehåller sig inom särskilda mantalsskrifningsdistrikt, han skall mantalsskrifvas inom det distrikt, der han i följd af de förhållanden, under hvilka vistelsen eger rum, bör anses hafva sitt bo och hemvist; hvarjemte uteslutits ej mindre nu befintliga föreskrift derom, att den, som innehar fast egendom eller idkar rörelse inom särskilda mantalsskrifningsdistrikt, må sjelf bestämma och anmäla, på hvilketdera stället han bör mantalsskrifvas, än äfven stadgandet att ingen må samtidigt vara på mera än ett ställe mantalsskrifven, under det att å andra sidan uttrycklig bestämmelse införts, att hustru skall vara mantalsskrifven på samma ställe som mannen. Beträffande de i öfriga mom. af § 3 i 1861 års förordning förekommande stadganden hafva komiterade *dels* helt och hållet uteslutit dem, som angå mantalsskrifning af barnhusbarn samt tjänstemän med viss bestämd tjänstgöringsort inom riket, *dels* af de hvarandra motsägende bestämmelserna i mom. 3 och 7 angående mantalsskrifning af sjöfarande upptagit allenast den senare, *dels* sökt gifva egentligare uttryck åt stadgandena i fråga om mantalsskrifning af studerande, fattighjon samt personer, som intagits å sjukvårdsinrättning eller i och för tillfälligt arbete vistas utom hemorten, *dels* slutligen något modifierat föreskriften om kronoarbetskarlars och fångars mantalsskrifning.

I första punkten af mom. 1 synes uttrycket "är bosatt" vara att före- draga framför uttrycket "hafva sitt bo och hemvist", enär det förra gifvetvis innebär något mera konstant än det senare. Detta torde åter vara på sin plats i fråga om de mera sväfvande och tvifvelaktiga förhållanden, som afses i andra punkten. Genom bestämmelserna i denna punkt, hvilka afse att ersätta uttrycket "eller i följd af sitt vistande bör anses hafva sitt bo och hemvist" i 1861 års förordning, hafva komiterade velat särskildt framhålla, att, då en person icke vistas oafbrutet inom ett och samma mantalsskrifningsdistrikt utan har sin verksamhet eller af annan anledning uppehåller sig inom flera distrikt under omständigheter, som åstadkomma tvekan, huruvida han bör mantalsskrifvas i det ena eller andra distriktet, hänsyn vid frågans afgörande bör tagas icke ensamt till den längre eller kortare tidrymd, han uppehåller sig inom hvarje distrikt, utan till samtliga de omständigheter, hvilka äro af beskaffenhet att kunna inverka på bedömandet af, huruvida han bör anses vara bosatt på det ena eller andra stället. Att i denna § bibehålla särskildt stadgande derom, att ingen må samtidigt vara på mera än ett ställe mantalsskrifven, hafva komiterade ansett vara så mycket mindre erforderligt, som i § 11 af komiterades förslag meddelats nya bestämmelser i angifvet syfte att förebygga dubbel mantalsskrifning.

Då af innehållet i §§ 11 och 72 Bevillningsförordningen synes framgå, att berörda förordning förutsätter, det hustru bör mantalsskrifvas hos mannen, äfven då de icke sammanbo, samt en sådan anordning jemväl torde vara öfverensstämmande med god ordning och ega stöd af praxis, hafva komiterade ansett sig böra införa uttryckligt stadgande derom.

Stadgandet i 1861 års förordning att den, hvilken innehar fast egendom eller idkar rörelse inom särskilda mantalsskrifningsdistrikt, må sjelf bestämma och anmäla, på hvilketdera stället han bör mantalsskrifvas, har, såsom bekant, i tillämpningen gifvit anledning till en mängd oegentligheter och missförhållanden, såsom t. ex. att personer, hvilka egt fast egendom inom ett distrikt med obetydliga kommunalutskylder men varit boende och utöfvat sin verksamhet inom ett distrikt med höga sådana, ansetts berättigade att mantalsskrifva sig inom förstnämnda distrikt, ehuru de endast tillfälligtvis eller kanske ej ens någon tid af året der vistats. Såväl inom som utom Riksdagen hafva också tid efter annan röster höjts för borttagande eller åtminstone förtydligande af ifrågavarande stadgande. I sådant hänseende torde komiterade få erinra, att motioner uti berörda syfte väckts vid Riksdagarne åren 1868, 1871, 1879 och 1889: att Bevillningsutskottet vid förstnämnda Riksdag fann sig böra hemställa, det Riksdagen måtte hos Kongl. Maj:t göra underdånig framställning om uteslutande ur 1861 års förordning af omförmälda stadgande, hvilken hemställan äfven af Andra Kammaren bifölls; att Utskottet jemväl vid de tre senare Riksdagarne mera eller mindre uttryckligt anslöt sig till sin år 1868 uttalade uppfattning, hvarföre också de skrivelser, som Riksdagen, i enlighet med Utskottets hemställan, åren 1871 och 1889 aflät till Kongl. Maj:t med begäran om gällande mantalsskrifningsförordnings omarbetning, måste anses hafva i icke ringa mån föranledts af önskan att få ändring uti ifrågavarande stadgande; samt att såväl Landsstatskomitéen som äfven Kammarätten i dess öfver Mantals- och Landsstatskomitéernas förslag afgifna särskilda yttranden föreslagit borttagande af stadgandet.

Jämväl i det nu upprättade författningsförslaget har ifrågavarande s. k. valfrihetsbestämmelse uteslutits, men med den uppfattning komiterade hafva af denna bestämmelses verkliga innehåll och med afseende tillika fästadt å den ändrade lydelse, komiterade gifvit åt hufvudregeln i fråga om rätt mantalsskrifningsort, anse sig komiterade icke hafva härigenom ifrågasatt någon så genomgripande förändring i de nu i sjelfva verket, enligt komiterades uppfattning, gällande föreskrifterna. I enlighet med en åsigt, som särskildt Kammarätten uttalat i sitt öfver Mantalsskrifningskomiténs förslag afgifna yttrande, hålla komiterade nämligen före, att någon verklig rätt att sjelf välja mantalsskrifningsort icke enligt 1861 års förordning för någon förefinnes. Obehörig är naturligen en sådan tillämpning af stadgandet i fråga, som ofvan antydts, eller att en person, hvilken är boende och utöfvar sin verksamhet inom ett

distrikt, tillåtes att mantalsskrifva sig i ett annat endast därför, att han der eger en fastighet. Stadgandets ordalydelse gifver nämligen otvetydigt vid handen, att detsamma eger tillämplighet allenast på den, som *antingen* innehar fast egendom inom särskilda mantalsskrifningsdistrikt *eller* också inom sådana idkar rörelse, följaktligen icke på den, som inom ett distrikt eger fastighet och inom ett annat idkar rörelse eller bestrider tjänstebefattning. Och icke ens på alla personer, som inom olika mantalsskrifningsdistrikt antingen ega fast egendom eller idka rörelse, läser stadgandet kunna tillämpas, ty då det deri heter, att personen i fråga "må sjelf bestämman och anmäla, på *hvilketdera stället* han bör mantalsskrifvas", synes detta gifva vid handen, att, derest en dylik bestämmanderätt skall tillkomma personen, omständigheterna icke få vara sådana, att hans mantalsskrifning inom något tredje distrikt, der han hvarken innehar fastighet eller idkar rörelse, kan ifrågakomma, eller med andra ord, att han icke får hafva sitt egentliga bo och hemvist på någon annan ort än dem, emellan hvilka valet skulle ega rum.

Om man vidare undersöker, huru ifrågavarande stadgande tillkommit och tillika sammanställer det med den förut i momentet meddelade allmänna regeln att en hvar skall mantalsskrifvas, der han har eller i följd af sitt vistande bör anses hafva sitt bo och hemvist, torde man komma till den uppfattning att icke heller de personer, å hvilka stadgandet, enligt hvad nu är nämndt, har afseende, ega rättighet att efter godtycke låta mantalsskrifva sig inom det ena eller andra distriktet. I fråga om stadgandets tillkomst erinrar Kammarrätten i sitt ofvan omnämnda yttrande, att uti § 5 af 1812 års mantalsskrifningsförordning meddelades efter stadgandet af den allmänna regeln om mantalsskrifning i den ort, der man "bofast är eller större delen af året vistas", bland annat, den föreskrift att "den, som innehar flera i särskilda socknar eller provinser belägna egendomar, skall till mantalsskrifningen uppgifva den ort, der han skattskrifven blifvit eller ämnar sig skattskrifva låta". Med hänsyn jemväl dertill, att vid tiden för berörda förordnings utfärdande de förhållanden såväl i afseende å betungande kommunalutskylder som i öfrigt, hvilka kunde föranleda personer att låta mantalsskrifva sig å annan ort än boningsorten, antingen alls icke eller ock i ringa mån förefunnes, antog Kammarrätten för sin del nämnda föreskrift hafva inneburit allenast ett uttalande deraf, att den, hvilken så att säga vore bosatt å flera ställen, finge sjelf anmäla, på hvilket af dessa han ansåge sig ega sitt egentliga hemvist samt på grund häraf böra i mantal uppföras. Uti de derefter till och med år 1858 i Bevillningsförordningarne intagna bestämmelserna om mantalsskrifning hade Kammarrätten icke funnit ens en antydning om medgifvande för någon att efter eget behag välja mantalsskrifningsort. Det af särskilda komiterade uppgjorda och af 1859—1860 årens Riksdag i denna del gillade förslag till förordning angående mantal- och skattskrifningarnes förrättande, hvilket förslag låge till grund för 1861 års

förordning, innehölle — anmärker Kammarrätten vidare — den hufvudregeln att "hvar och en skall mantals- och skattskrifvas, der han bosatt är, eller större delen af året sig uppehåller", med rättighet för den, som "inom särskilda mantalsskrifnings-distrikter har egendom eller idkar rörelse, *utan att hufvudsakligen vistas på en och samma ort*, att sjelf bestämma och uppgifva, på hvilketdera stället han vill låta sig mantalsskrifvas". Uti det förslag i ämnet, som Kammarrätten den 14 Maj 1861 i anledning af Kongl. remiss afgifvit, vore visserligen från sistberörda stadgandet orden "utan att hufvudsakligen vistas på en och samma ort" uteslutna, men hade sådant, enligt hvad förslagets motiver uttryckligen gifve vid handen, skett alls icke därför, att Kammarrätten ansett personer, hvilka inom annat mantalsskrifningsdistrikt än boningsorten vid mantalsskrifningstillfället innehade egendom eller idkade rörelse, berättigade till valfrihet i afseende å mantalsskrifningsort, utan af anledning att Kammarrätten antagit, det en persons ansökan vid mantalsskrifning derom, att han för derefter närmast följande året önskade mantalsskrifvas inom ett annat mantalsskrifningsdistrikt, der han innehade egendom eller idkade rörelse, icke kunde, med hänsyn till den förut angående mantalsskrifningsort meddelade allmänna regeln, ifrågakomma, med mindre denna person verkligen hade för afsigt att under mantalsskrifningsåret till sistnämnda distrikt inflytta; och hade gifvetvis enahanda anledning vållat, att nyssanförda orden icke blifvit uti § 3 mom. 1 af 1861 års förordning intagna. Af hvad sålunda förekommit vore emellertid, enligt Kammarrättens förmenande, klart, att den ofta öfverklagade valfriheten för en viss klass personer vid bestämmandet af deras mantalsskrifningsort, härledde sig från en felaktig tillämpning af nyssberörda lagbud men alls icke varit genom samma lagbud åsyftad.

Komiterade, som ansluta sig till den af Kammarrätten sålunda uttalade åsigt, få vidare fästa uppmärksamheten derpå, att vid den af Kongl. Maj:t verkställda omredigeringen af ifrågavarande af Riksdagen gillade stadgande orden "bestämma och uppgifva på hvilketdera stället han *vill* låta sig mantalsskrifvas" ändrats till "bestämma och annäla på hvilketdera stället han *bör* mantalsskrifvas". I betraktande jemväl häraf och vid jemförelse med den ofta anmärkta hufvudregeln att en hvar skall mantals- och skattskrifvas, der han har eller i följd af sitt vistande bör auses hafva sitt bo och hemvist, synes det komiterade uppenbart, att ifrågavarande s. k. valfrihetsbestämmelse egentligen endast afsett att förekomma tvister angående rätta mantalsskrifningsorten för personer, som enligt regeln under olika delar af året uppehölle sig inom särskilda mantalsskrifningsdistrikt, genom att öfverlemna åt sådana personer att sjelfva annäla, hvarest de det följande året hufvudsakligen komme att vistas och i följd deraf borde mantalsskrifvas. Med en sådan tolkning af berörda stadgande skulle naturligen de ofvan anmärkta oegentligheter, hvartill detsamma gifvit anledning, i väsentlig mån förebyggas, men å andra sidan kan

stadgandets borttagande icke heller medföra någon synnerligen afsevärd förändring i de angående mantalsskrifningsort nu gällande regler. Då nu stadgandet faktiskt blifvit olika uppfattadt och tillämpadt samt mera eller mindre svåra missförhållanden i följd häraf uppstått, hafva komiterade icke tvekat att föreslå uteslutning af stadgandet, helst den mot en sådan åtgärd ofta framställda invändningen att derigenom personer, hvilka nu ega s. k. valfrihet, blefve helt och hållet underkastade mantalsskrifningsförrättarnes godtycke vid bestämmande af mantalsskrifningsort så mycket mindre förtjenar afseende, som komiterade, enligt hvad ofvan blifvit erinradt, i andra punkten af mom. I uttryckligen ålagt mantalsskrifningsförrättarne att vid afgörandet af en fråga af nu afsedda beskaffenhet taga hänsyn till de förhållanden, under hvilka vistelsen på den ena eller andra orten eger rum, samt en dylik persons egen uppgift om stället, der han anser sig vara bosatt, naturligen kommer att dervid vederbörligen beaktas.

Hvad nu angår de stadganden, som förekomma i senare momenten af § 3 i gällande förordning, så hafva komiterade af skäl att tjänsteman med viss bestämd tjänstgöringsort inom riket naturligen måste, äfven om uttrycklig föreskrift saknas rörande hans boningsort, vara inom tjänstgöringsdistriktet bosatt ansett den allmänna regeln att en hvar skall mantalsskrifvas i boningsorten vara på honom tillämplig och det jemväl för det fall att han erhållit Kongl. Maj:ts tillstånd att bo utom tjänstgöringsdistriktet. Deremot hafva komiterade bibehållit men på de inom Stockholm i fråga om mantalsskrifning numera rådande förhållanden tillämpat stadgandet om å utländsk ort anstälde tjänstemäns mantalsskrifning.

Beträffande barnhusbarn synes särskild föreskrift angående deras mantalsskrifning vara öfverflödig, då dessa, i händelse de äro till uppfostran utackorderade, äro att anse såsom fosterbarn, hvilka enligt gällande föreskrifter böra hos fosterföräldrarne kyrkoskrifvas, och i annan händelse naturligen böra skrivas vid det barnhus, de tillhöra.

Då uttrycket "fattighjon" synts komiterade väl sväfvande, hafva komiterade omskrifvit detsamma så, att derigenom betecknats de enligt fattigvårdsförordningen gifna kategorier af fattiga, för hvilka stadgandet i fråga, enligt komiterades uppfattning, bör ega tillämplighet.

Bestämmelsen i fråga om mantalsskrifning af personer, som i och för tillfällig arbetsförtjenst vistas borta från hemorten, hafva komiterade ansett böra tillämpas äfven på andra än egentliga kroppsarbetare och fördenskull derät gifvit den nu föreslagna redaktionen.

Såsom ofvan jemväl blifvit antydt, hafva komiterade något modifierat den nuvarande ovilkorliga föreskriften att kronoarbetskarlar och fångar skola fortfarande mantalsskrifvas inom den stad eller socken, i hvars mantalslängd de senast varit uppförde. Fall synas nämligen kunna förekomma, då det vore

önskligt, om mantalsskrifningsorten för dylika personer äfven under arbets- eller fängelsetiden kunde ändras. Sålunda t. ex. lärer väl, om en hos sina föräldrar mantalsskrifven son dömes till några års straffarbete och föräldrarne, medan straffet aftjenas, flytta till annat mantalsskrifningsdistrikt, få anses oegentligt, att sonen, hvilken, om han varit på fri fot, skulle åtföljt föräldrarne och hvars bohag medföljer vid flyttningen, likväl fortfarande skall qvarstå i mantalslängden för ett distrikt, inom hvilket han icke vidare eger något som helst hemvist. Lämpligare är väl då, att han mantalsskrifves hos föräldrarne i det distrikt, dit de flyttat. Vidare synes det komiterade, som om en fastighetsegare, hvilken, medan han undergår honom ådömdt straffarbete, säljer sin egendom och i stället inom ett annat distrikt inköper en ny, dit hans familj med boet flyttar, lämpligen borde mantalsskrifvas på det nya stället, helst i annat fall, särskildt på grund af den föreslagna nya bestämmelsen att hustrun bör mantalsskrifvas hos mannen kan inträffa, att hustrun, i händelse af sedermera iråkad fattigdom, kan komma att åtnjuta försörjning af en annan kommun. än den, inom hvilken hon under en följd af år vistats. På grund af nyssberörda föreskrift om hustrus mantalsskrifning hos mannen skulle derjemte, om icke nuvarande stadgandet angående fånges mantalsskrifningsort gjordes mindre ovilkorligt, tvekan kunna uppstå, hvarest en hustru, som aftjenar fängelsestraff, skall mantalsskrifvas, i händelse mannen under fängelsetiden flyttar till annat distrikt.

§ 4.

De stadganden, som i § 5 af gällande mantalsskrifningsförordning meddelats i syfte att pastor omedelbart efter det någon i församlingen inflyttat måtte derom erhålla underrättelse, afse naturligen i främsta rummet att medverka dertill, att pastor vid hvarje tid på året må kunna hafva sin husförhörslängd så komplett som möjligt, hvarföre samma stadganden uppenbarligen borde hafva sin plats i en kyrkoskrifnings- och icke i en mantalsskrifningsförordning. I det förslag beträffande ordnandet af kyrkoskrifningen i riket, hvilket för närvarande är under utarbetning, lära också, enligt hvad komiterade inhemtat, bestämmelser, motsvarande de ifrågavarande, komma att inflyta, men då komiterades förevarande förslag uppgjorts under förutsättning att detsamma möjligen komme att tillämpas redan innan kyrkoskrifningsförordning kommit till stånd, samt för närvarande, med undantag allenast af föreskrifterna uti § 46 Legostadgan i fråga om tjenstehjons flyttningsbetyg, några andra för hela riket gällande bestämmelser än de i 1861 års förordning meddelade icke uti berörda hänseende förefinnas, hafva komiterade, hvilka i öfrigt, enligt hvad under § 5 angifves, anse husförhörslängdens successiva kompletterande allt efter som inflytningar ega rum vara af stor vigt jemväl ur mantalsskrifnings-

synpunkt, funnit sig böra ur sistnämnda förordning här införa stadgande om skyldighet för den, hvilken till en församling inflyttat, att inom viss tid, som komiterade ansett i hvarje fall böra bestämmas till fjorton dagar efter inflyttningen, till pastor aflemna flyttningsbetyg för sig och dem, som honom medfölja.

Den i § 5 mom. 5 af samma förordning meddelade föreskrift om skyldighet för innehafvare af fastighet att i visst fall anmäla inflyttningar hafva komiterade deremot ansett böra utgå, då densamma visat sig omöjlig att i verkligheten öfvervaka och upprätthålla.

§ 5.

Den af komiterade föreslagna bestämmelsen att de för mantalsskrifningen afsedda uppgifter skola aflemnas till pastor för att användas jemväl vid föregående justering af husförhörslängden utgör i sjelfva verket den mest betydande af de förändringar, komiterade i detta författningsförslag vidtagit i de beträffande mantalsskrifning nu förefintliga anordningar. Hvad komiterade sålunda föreslagit har dock, särskildt i vissa delar, redan förut vid flera tillfällen, varit ifrågasatt. Sålunda väcktes redan vid den Riksdag, som följde närmast efter utfärdandet af gällande mantalsskrifningsförordning, eller 1862—1863 årens Riksdag, inom Presteståndet motion derom, att i nämnda förordning måtte intagas den föreskrift att pastor skulle ega att årligen under förra hälften af November månad genom i laga ordning skedd pålysning kalla samtliga inom församlingen varande hemmanssegare och -innehafvare att sjelfve eller genom ombud, i enlighet med den inom församlingen antagna ordningen eller efter rotar, sig infinna till justering af husförhörslängden, med förpligtelse för de kallade, bland annat, att uppgifva de i deras hus varande eller på deras egor boende personer och deras befattning samt medhafva prestbetygen för dem, som från annan församling inflyttat, samt att stadgandet om hvarje husbondes personliga inställelse vid mantalsskrifningen måtte antingen helt och hållet upphävas eller åtminstone i betydlig mån inskränkas. Bevillningsutskottet, till hvars förberedande behandling motionen hänvisades, yttrade uti afgifvet betänkande, att Utskottet visserligen icke kunnat undgå att finna en sådan justering af husförhörslängden, som af motionären föreslagits, inom större och folkrikare församlingar kunna vara af omständigheterna påkallad, men att Utskottet inhämtat, dels att inom de mindre församlingarna behöriga anteckningar i husförhörslängden ansetts kunna vid sjelfva husförhörstillfällena med lätthet verkställas, dels att inom åtskilliga församlingar, hvarest en dylik särskild justering funnits nödvändig, en s. k. förskrifning redan vore vedertagen sed, hvarföre, med afseende derå att det föreslagna sättet för husförhörslängdens kompletterande således icke vore af allmänt behof påkalladt samt dessutom, der så erfordrades, läte verkställa sig utan att bestämda föreskrifter derom in-

toges i förordningen om mantals- och skattskrifningarnes förrättande, Utskottet, som för öfrigt ansåge, att ändringar i en så nyligen utfärdad förordning som den ifrågavarande icke borde utan tvingande nödvändighet ifrågasättas, funne sig föranlåtet hemställa, att motionen icke måtte till någon åtgärd föranleda. I en vid betänkandet fogad reservation hade emellertid en ledamot från Presteståndet upptagit och närmare formulerat motionärens förslag, och denna reservation godkändes af presteståndet utan votering, medan åter Utskottets hemställan bifölls af de tre öfriga stånden.

I Mantalsskrifningskomiténs förslag till ny mantalsskrifningsförordning förekommer vidare föreskrift derom, att för husförhörslängdens fullständigande icke blott mantalsuppgifter utan äfven flyttningsbetyg skulle å tid och ort, som pastor kort före hvarje mantalsskrifning bestämde, till honom aflemmas, medan åter nu gällande stadganden om skyldighet att vid mantalsskrifningarne meddela särskilda uppgifter och att inom viss tid efter inflyttning i en församling för pastor förete prestbevis utelemnats. Kammarrätten motsatte sig visserligen i sitt öfver komiténs förslag afgifna utlåtande den sålunda ifrågasatta förändringen och anförde i sådant afseende hufvudsakligen, *att* den kontroll, som för närvarande vunnit derigenom, att mantalsuppgifterna jämfördes så väl med husförhörslängden som med de upplysningar, hvilka kunde erhållas af de vid förrättningen nu talrikt närvarande församlingsboarne, skulle komma att helt och hållet upphöra, om den ifrågavarande förändringen vidtoges, enär både husförhörslängden och mantalslängden skulle blifva afskrifter af mantalsuppgifterna och endast ett ringa antal af ortens invånare komma att vid förrättningen tillstådesvara; *att* vidare det för presterskapets egentliga kallelse främmande bestyret med mantalsskrifningen i väsentlig mån komme att öfverflyttas från mantalsskrifningsförrättaren till pastor, hvilket syntes desto mindre lämpligt, som utaf pastor, hvars utbildning i allmänhet afsåge de presterliga göromålen, icke skäligen kunde begäras det intresse och de insigter, hvilka för fullgörande af den åt honom öfverlåtna delen af mantalsskrifningsförrättningen erfordrades; samt *att* pastor tvifvelsutan inom flera större församlingar icke inom den derför föreslagna tiden kunde medhinna att jemte ombesörjandet af hvad honom i öfrigt åläge emottaga mantalsuppgifter och flyttningsbetyg samt verkställa deraf föranledda anteckningar i husförhörslängd och öfriga kyrkoböcker än mindre att granska och kontrollera uppgifternas riktighet. Med bibehållande i hufvudsak af nu gällande bestämmelser i fråga om flyttningsbetygens aflemmande viss tid efter inflyttningen upptog emellertid Landsstatskomitén Mantalsskrifningskomiténs förslag om uppgifternas aflemmande till pastor och anmärkte komitén dervid, att, då husförhörslängden enligt dess förslag skulle komma att föras i enahanda ordning som hittills och icke, såsom följdén antagligen blefve af Mantalsskrifningskomiténs förslag i denna del, uteslutande grundas på mantalsuppgifterna, giltigheten af Kammarrättens emot det föreslagna sättet för

uppgifternas aflemmande framställda anmärkningar, enligt komiténs mening, upphörde. Kammarrätten fann likväl i sitt yttrande öfver Landsstatskomiténs förslag ifrågavarande anmärkningar i hufvudsak fortfarande ega giltighet.

Komiterade, hvilka, enligt hvad framgår af en jemförelse med hvad i § 4 föreslagits angående uppvisande af flyttningsbetyg, i förevarande fråga intaga ungefär samma ståndpunkt som Landsstatskomitén, hysa den öfvertygelse att den föreslagna ändringen i sättet för uppgifternas aflemmande icke allenast medför stora fördelar utan i viss mån af behovet oundgängligen påkallas. Med den anordning i fråga om civilståndsregistrationen, som i vårt land af ålder varit gällande, måste nämligen mantalsskrifningen med nödvändighet komma att förnämligast grunda sig på kyrkoböckerna, enkannerligen husförhörslängden, och den första förutsättningen för att mantalsskrifningen skall kunna lemna ett resultat, som är ett i möjligaste mån riktigt uttryck af de faktiska förhållandena, blir då, att verklig garanti finnes för att husförhörslängden vid tidpunkten för mantalsskrifningsförrättningen innehåller exakta uppgifter om alla de förhållanden, hvilka böra deri antecknas. Någon sådan garanti lär emellertid icke för närvarande finnas. I § 5 mom. 1 af gällande mantalsskrifningsföreskrifves visserligen, att i husförhörslängden skola vid mantalsskrifningen vara fullständigt införda alla efter senaste mantalsskrifning inom församlingen födda eller dit inflyttade personer samt vederbörliga anteckningar verkställda angående dem, som derefter med döden afgått eller bortflyttat, äfvensom angående alla andra sedermera inträffade förändringar i afseende på församlingens i den förre mantalsslängden upptagna personal, men, om man undantager de anmälningar angående födelser, dödsfall och giftermål m. m., som föreskrifvits i och för öfriga kyrkoböckers behöriga förande och hvilka naturligen indirekt komma husförhörslängden till godo, finner man i gällande författningar allenast två bestämmelser, hvilka skulle kunna afse att göra det för pastor möjligt att till mantalsskrifningen få husförhörslängden vederbörligen kompletterad. Den ena af dessa är det ofvan omförmälda stadgandet i 1861 års förordning angående flyttningsbetygs uppvisande för pastor viss tid efter inflyttningen och den andra är fjerde punkten af Kongl. Maj:ts nådiga påbud den 28 Oktober 1812, deri det heter: "Som förhörböckernas fullständighet i flera afseenden och deribland för upplysning vid mantalsskrifningarne är af stor nödvändighet, så åligger det hvar och en husbonde eller den, hans egendom förestår, att vid husförhören sjelf tillstådes vara eller ock, i händelse af förfall, ingifva förteckning på de i hans hus eller på egorna boende personer till namn, ålder, befattning samt andra omständigheter vid vite af två riksdaler banco." Att flyttningsbetygen under årets lopp uppvisas för pastor allt efter som inflyttningarne ega rum är naturligen af stor betydelse för husförhörslängdens tillförlitlighet vid mantalsskrifningen, hvarföre också komiterade, enligt hvad af § 4 framgår, i väsentliga delar bibehållit stadgandet derom, men

flyttningsbetygen gifva pastor upplysning allenast om en del af de förhållanden, hvarom han behöfver erhålla kännedom för att kunna till mantalsskrifningen behörigen komplettera längden, och i och för sig torde ifrågavarande stadgande icke heller vara tillräckligt för att alla under året skedda inflyttningar verkliga skola komma till pastors kunskap före förrättningen. Hvad åter beträffar nyssnämnda föreskrift i 1812 års påbud, så torde, äfven om densamma i alla delar af riket efterlefdes, hvilket icke synes vara händelsen, det dermed afsedda resultatet icke på alla ställen kunna uppnås. Inom en del församlingar, särdeles de mindre, kan visserligen, på sätt Bevillningsutskottet vid 1862—1863 årens Riksdag anmärkte, justering af husförhörslängden i och för mantalsskrifningen utan svårighet ega rum vid husförhören, om också en sådan justering måste anses vara något för husförhörens egentliga uppgift väl främmande. Men inom vidsträckta delar af riket kunna husförhören på grund af lokala förhållanden icke hållas på hösten omedelbart före mantalsskrifningarne utan måste försiggå i början af året eller på sommaren, och den justering af längden, som verkställas vid husförhör, hållna så lång tid före mantalsskrifningen, lärer för denna förrättning vara af föga värde.

Af det nu anförda torde framgå, att den garanti, hvarom ofvan nämnts, för närvarande saknas, samt att en sådan icke heller kan åstadkommas annat än genom införande af föreskrifter, som göra det möjligt för pastor att kort före mantalsskrifningen verkställa en noggran justering af husförhörslängden. I sådant hänseende synes ofvan omförmälda inom Presteståndet vid 1862—1863 årens Riksdag framställda och af ståndet för dess del godkända förslag innebära en lämplig utgångspunkt, helst detsamma ansluter sig till en praxis, som, i enlighet med hvad Bevillningsutskottet vid samma Riksdag erinrade, inom flera församlingar på grund af omständigheternas kraf utbildat sig, nämligen att s. k. förskrifningar af pastorerna utlysas i och för husförhörslängdens kompletterande. Ifrågavarande förslag innebar emellertid med den formulering, i hvilken det af ståndet antogs, egentligen endast, att en hvar husbonde skulle vara pliktig att till pastor aflemna för husförhörslängdens justering erforderliga personaluppgifter, och förutsatte, att vederbörliga mantalsuppgifter fortfarande skulle vid mantalsskrifningsförrättningen meddelas, ehuru allmog och mindre skrifkunnige dervid allenast borde ega skyldighet att aflemna sådana uppgifter, som icke blifvit till husförhörslängdens justering meddelade och der intagna. Komiterade hafva likväl icke hyst någon tvekan att, i öfverensstämmelse med hvad så väl Mantalsskrifnings- som Landsstatskomitén gjort, föreslå, att de uppgifter, som böra till pastor aflemnas, skola fullständigt motsvara dem, som nu meddelas vid mantalsskrifningsförrättningen, eller med andra ord vara verkliga mantalsuppgifter, och att i sammanhang dermed de uppgiftsskyldige må befrias från åliggandet att vid mantalsskrifningsförrättningen tillhandahålla särskilda uppgifter. Genom en sådan anordning beredes nämligen, såsom Mantals-

skrifningskomitén äfven framhållit, församlingsmedlemmarne den stora fördelen att de få på en gång och inför samma myndighet fullgöra den uppgiftsskyldighet, som bör åligga dem i afseende på såväl kyrko- som mantalsskrifning. Och derigenom läser hvarken resultatet af mantalsskrifningen på något sätt riskeras eller någon afsevärdare tillökning ske i det arbete, som i och för denna förrättning nu åligger presterskapet. Hvad Kammarrätten invändt derom, att den kontroll, som för närvarande skulle vinnas derigenom, att mantalsuppgifterna jemfördes med husförhörslängden och de upplysningar, som den vid förrättningen tillstädesvarande menigheten vore i tillfälle att lemna, synes nämligen komiterade först och främst icke förtjena mycket afseende. Ty frånsedt att denna invändning förlorar i betydelse redan i följd deraf, att komiterade bibehållit föreskriften om flyttningsbetygens successiva aflemnande, läser väl den kontroll icke vara mycket värd, som skall åstadkommas derigenom, att mantalsuppgifterna jemföras med en ojusterad och följaktligen i hög grad otillförlitlig husförhörslängd. Och jemväl för det fall att, med bibehållande af nuvarande stadgande om mantalsuppgifternas aflemnande vid sjelfva mantalskrifningsförrättningen, särskild föreskrift meddelades om husförhörslängdens justering kort före mantalsskrifningen, och församlingsboarne följaktligen förpligtades att till pastor särskildt aflemna för sådant ändamål erforderliga uppgifter, torde den ifrågavarande kontrollen, som i sådan händelse hufvudsakligen komme att bestå i en jemförelse af uppgifter, hvilka af samma personer rörande samma förhållanden ungefär samtidigt aflemnades, icke heller blifva synnerligen effektiv. Antagligt är visserligen, att med det af komiterade föreslagna sättet för mantalsuppgifternas aflemnande ett mindre antal personer skulle komma att vid mantalsskrifningsförrättningarne inställa sig än nu är fallet; men i sjelfva verket iakttaga för närvarande icke synnerligen många uppgiftsskyldige dervid personlig inställelse, så att många i och för kontrollen värderika upplysningar lära icke med den nuvarande anordningen kunna af den tillstädesvarande menigheten erhållas, och då § 9 i komiterades förslag innehåller ovilkorlig föreskrift derom, att erforderligt antal kommunalombud skola vid förrättningen närvara, samt till dylika ombud naturligen komma att utses med förhållandena i orten förtrogna personer, synes komiterades förslag i sjelfva verket innebära större möjlighet för att förrättningsnamnen kan vid förrättningstillfället erhålla nödiga muntliga upplysningar än den nuvarande anordningen.

Med afseende å hvad Kammarrätten i öfrigt anmärkt mot det ifrågavarande förslaget torde kunna erinras, att, då pastor redan enligt gällande bestämmelser är skyldig att till mantalsskrifningsförrättningen medföra en vederbörligen kompletterad husförhörslängd, någon egentligen ny börda väl icke påläggas honom, om sådana anordningar vidtagas, att han verkligen blir i tillfälle att fullgöra denna sin skyldighet, helst den föreslagna bestämmelsen

ingalunda afser att ålägga pastor granskning af andra delar af uppgifterna än dem, som angå förhållanden, hvarom husförhörslängden bör innehålla anteckning: *att* med den nuvarande anordningen af civilståndsregistrationen i vårt land det väl icke kan anses vara för pastors uppgift främmande eller med hänsyn till hans utbildning olämpligt, att bestämd föreskrift meddelas derom, att han före mantalsskrifningen bör verkställa en effektiv justering af husförhörslängden; samt *att* påståendet att pastor i större församlingar icke skulle kunna medhålla en sådan justering synes jäfvas af det redan af Bevillningsutskottet vid 1862—1863 årens Riksdag anmärkta faktiska förhållande att det just är i de större församlingarne, som de s. k. förskrifningarne på pastorernas eget initiativ anordnats.

Till hvad ofvan blifvit anfördt till stöd för den föreslagna förändringen i fråga om sättet för mantalsuppgifternas aflemnande anse sig komiterade böra meddela, att, sedan de redan bestämt sig för att förorda en dylik förändring, till dem från kyrkoherdarne i tre af Norrlands största pastorat ankommit en skrifvelse, deruti nödvändigheten af en sådan ovilkorlig föreskrift om husförhörslängdens justering före mantalsskrifningen, som komiterade genom denna §, jemförd med § 7, föreslagit, kraftigt framhålles.

I fråga om innehållet af de uppgifter, som enligt denna § skola till pastor aflemnas, hafva komiterade väsentligen anslutit sig till nu gällande i olika mom. af § 6 i 1861 års förordning meddelade bestämmelser, hvilka komiterade sökt ordna i en mera sammanhängande och öfverskådlig följd än den, hvori de för närvarande förekomma, äfvensom tydligare formulera.

Stadgandet i mom. 7 af § 6 i 1861 års förordning att allmoge och mindre skrifkunniga personer må meddela vissa uppgifter muntligen hafva komiterade ändrat derhän, att på landsbygden mindre skrifkunnig, hvilken har att aflemna uppgift, som endast afser namn, födelsetid, yrke eller tjänst och hemvist, må meddela den samma muntligen. Hvad städer och köpingar angår, synas nämligen skriftliga uppgifter der alltid böra vara obligatoriska redan af den anledning att enligt mom. 4 uppgifterna för de inom samma gård boende personer skola insamlas och aflemnas af gårdens egare eller den, hans ställe företräder, hvilken senare i de särskilda mantalsskrifningsförordningarne för Stockholm och Göteborg meddelade föreskrift komiterade anse böra såsom synnerligen ändamålsenlig äfven i den allmänna mantalsskrifningsförordningen intagas. Och med den utsträckning, skrifkunnigheten numera erhållit äfven å landsbygden, lär svårighet icke kunna uppstå för sådana uppgiftsskyldige derstädes, som icke kunna skriva, att erhålla nödigt skrifbiträde till affattande af mantalsuppgifterna i de fall, der dessa äro mera omfattande och förty synas böra skriftligen meddelas.

De bestämmelser, som meddelats angående tiden för uppgifternas aflemnande till pastor, hafva affattats med hänsyn dertill, att pastor bör erhålla

uppgifterna efter det höstflyttningen egt rum men i så god tid före mantals-skrifningen, att den af uppgifterna föranledda justeringen af husförhörslängden kan behörigen medhinnas.

§ 6.

Denna § innehåller åläggande för en del offentliga myndigheter äfvensom ledare af arbetsföretag att årligen till mantalsskrifningen meddela vissa uppgifter rörande den personal, som står under deras tillsyn. Af samma skäl som de i § 5 föreskrifna allmänna mantalsuppgifterna böra naturligen ifrågavarande uppgifter ingifvas till pastor, och på det att deras innehåll må komma att i möjligaste mån motsvara verkliga förhållandena vid mantalsskrifningstillfället, har tidpunkten för insändandet utsatts så nära början af den för mantals-skrifningarnes hållande bestämda tiden, som ansetts förenligt med nödvändigheten att tillse, det uppgifterna i tillräcklig tid före förrättningen må komma pastor till handa.

Uppgifterna äro för öfrigt af något olika natur och hafva föreskrifvits af olika anledningar. Sålunda äro de, som enligt mom. 1 skola af vederbörande chefer meddelas angående värfvadt krigsmanskap samt arbetare vid kronans varf och verkstäder, närmast att anse såsom egentliga mantalsuppgifter, genom hvilkas meddelande de i förteckningarne upptagna personerna befrias från skyldigheten att sjelfva aflemna uppgifter om sådana omständigheter, hvilka skola i förteckningarne anmärkas. Föreskrift om dylika uppgifter förekommer för öfrigt redan i § 6 mom. 11 af 1861 års förordning. Den i mom. 2 för sjömanshusdirektion stadgade uppgiftsskyldighet, som först ifrågasattes af Mantalsskrifningskomitén, har åter till ändamål att möjliggöra mantalsskrifning af en del sjöfarande, hvilka nu i de flesta fall helt och hållet undgå sådan. Om nämligen det prestbetyg, som enligt reglementet för sjömanshusen i riket skall af en sjöfarande företes, då han inskrifves vid sjömanshus, utvisar, att han väl blifvit ur en församling afförd men icke inom någon annan kyrkoskrifven, är naturligen dermed också gifvet, att han icke någonstädes är mantalsskrifven, och sjömanshusdirektionen har derföre fått sig ålagdt att till pastor uti den församling, sjöfaranden senast tillhört, angående honom öfversända vederbörligt registerutdrag, på det han må blifva ånyo uppförd i församlingens husförhörslängd och i följd deraf sedermera behörigen mantalsskrifven i enlighet med bestämmelsen i § 3 mom. 3 af denna förordning. Stadgandet i mom. 3 har föranledts af Fångvårdsstyrelsens kungörelse den 5 December 1862, hvars föreskrifter i ämnet upptagits med allenast några förändringar, som varit erforderliga för att uppgifterna skola lända till verklig nytta vid mantalsskrifningen. Den uppgiftsskyldighet, som genom mom. 4 i visst fall ålagts arbetsgifvare och arbetsföreståndare och som afser att förhindra, det personer, hvilka för

sökande af mer eller mindre tillfällig arbetsförtjenst lemnat hemorten, ur mantalslängderna försvinna, är deremot helt och hållet ny. Önskvärdheten af att bestämmelser uti ifrågavarande hänseende meddelades, påpekades emellertid redan af Kammarrätten i dess yttrande öfver Mantalsskrifningskomiténs förslag, och detta föranledde Landsstatskomitéen att införa ett stadgande i sådan syftning. Från det af komiterade nu föreslagna skiljde sig detta förnämligast deri, att det föreskref, att förteckningarne skulle af de uppgiftsskyldige aflemnas till vederbörande civilmyndigheter i arbetsorten och af dessa sedermera öfversändas till pastorerna i de särskilda församlingarne. Det af komiterade föreslagna förfarandet att förteckningarne direkt tillställas vederbörande pastorer synes emellertid, med hänsyn till den tidsbesparing, som derigenom vinnes, vara att föredraga.

§ 7.

Denna § innehåller samma stadganden, som finnas intagna uti § 5 mom. 1 af gällande förordning, med egentligen endast den förändring, som föranledts af komiterades förslag i §§ 5 och 6.

§ 8.

De bestämmelser, hvilka i denna § meddelats, motsvara dem, som förekomma i § 7 af 1861 års förordning. Någon särskild föreskrift derom, att mantalsskrifningsförrättare i stad bör hafva före mantalsskrifningen upplagt mantalslängd, hafva icke heller komiterade ansett böra inflyta, enär förhållandena i en stad kunna mellan två mantalsskrifningar så väsentligen förändras, att ett ovilkorligt åläggande i berörda hänseende ofta endast skulle medföra onödigt besvär och oreda. Äro omständigheterna sådana, att förslag till mantalslängd lämpligen kan på förhand uppgöras, lära vederbörande förrättningsmän i städerna säkerligen icke underlåta att iakttaga detta.

§ 9.

I mom. 1 af denna § hafva komiterade sammanfört de stadganden, som på skilda ställen i 1861 års förordning finnas meddelade i fråga om, hvilka personer förutom förrättningsmannen skola vid mantalsskrifningen vara tillstädes. Dervid hafva komiterade, i likhet med hvad såväl Mantalsskrifnings- som Landsstatskomitéen gjort, uteslutit bestämmelserna i § 4 mom. 4 att Kongl. Maj:ts Befallningshafvande eger att sjelf eller genom ombud förrättningen öfvervara och i § 8 mom. 2 att sexmän och rotemästare skola för upplysningars meddelande dervid sig infinna. På sätt jemväl Mantalsskrifningskomitéen erinrat, lärer nämligen Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes rättighet att i egen

person öfvervara förrättningen, derest han så skulle önska, vara obestriddig, utan att något stadgande derom behöfver i författningen intagas, och närvaron af ett särskildt ombud för att tillse meddelade föreskrifters behöriga iakttagande torde icke heller vara erforderlig, då vederbörande förrättningsman handlar under tjänstemannaansvar. De flesta länsstyrelser hafva också numera upphört att förordna sådana ombud. Hvad åter sexmän och rotemästare angår, så känna kommunalförfattningarne icke några dylika funktionärer och i de flesta delar af landet torde sådana icke vidare utses. Något skäl att föreskrifva, att de på de ställen, der de ännu förekomma, skola vid förrättningen tillstådesvara, lärer icke heller förefinnas. Deras utevaro torde för öfrigt mer än uppvägas deraf, att, på sätt under § 5 redan blifvit erinradt, komiterade föreskrifvit, att erforderligt antal kommunalombud skola vara närvarande. Gällande förordning stadgar i detta senare hänseende (§ 4 mom. 5), att sockennämnd å landet eger utse en af sina ledamöter att å församlingens vägnar förrättningen öfvervara, samt att församling i stad bör åt någon sin medlem lemna enahanda uppdrag. Någon ovilkorlig skyldighet för vederbörande kommun att utse ombud finnes således för närvarande icke, men sådan har synts komiterade böra föreskrifvas. Härjemte hafva komiterade förestält sig, att antalet ombud, som nu är bestämdt till endast ett för hvarje kommun, bör, särskildt hvad de större distrikten beträffar, betydligt ökas, så att hvarje mera eller mindre afskild del af ett mantalsskrifningsdistrikt blir vid förrättningen representerad. På grund af den stora olikhet, som råder med afseende å såväl distriktens storlek som de särskilda kommunernas fördelning i underafdelningar, hafva komiterade likväl icke kunnat i författningsförslaget införa närmare bestämmelser om det antal ombud, som lämpligen bör tillstådesvara, utan måst öfverlemna åt vederbörande kommunalmyndighet att efter förefintliga omständigheter sjelf afgöra, huru många ombud skola för distriktet utses.

I mom. 2 har, i väsentlig öfverensstämmelse med hvad i § 4 mom. 2 af 1861 års förordning förekommer, stadgats skyldighet för pastor eller hans ombud att vid mantalsskrifningen tillhandahålla husförhörslängden eller utdrag deraf; hvarjemte i anledning af den af komiterade föreslagna förändrade anordningen för mantalsuppgifternas aflemnande pastor eller hans ombud jemväl förpligtats att vid mantalsskrifningen till förrättningsmannen öfverlemna de inkomna mantalsuppgifterna, ordnade efter husförhörslängden.

Då Kongl. Förordningen den 24 April 1863 angående mantalspenningars utgörande i § 1 föreskrifver, att mantalspenningar icke skola erläggas af, förutom andra, dem, som enligt vederbörande kommunalstyrelses intyg böra för fattigdom eller sjuklighet från denna afgift befrias, men någon bestämmelse icke i gällande författningar finnes meddelad, huru vederbörande kommunalstyrelses intyg i berörda hänseende skall komma förrättningsmannen tillhanda, har i mom. 3 af förevarande § införts stadgande derom, att det åligger kommunalombuden

att till mantalsskrifningen medföra en af kommunalstyrelsen efter fattigvårdsstyrelsens hörande uppgjord förteckning å de personer, som funnits af förenämnda anledningar icke böra utgöra mantalspenningar.

1861 års förordning ålägger en hvar att till mantalsskrifningen meddela uppgift om den fasta egendom, han inom distriktet innehar, och i § 5 af komiterades författningsförslag har jemväl stadgande i enahanda syftning införts. Någon skyldighet för den, som efter senaste mantalsskrifning ingått aftal om öfvertagande af en egendom, att styrka den uppgift, han kan hafva lemnat angående sin besittning af egendomen, likasom att anmäla och styrka tidpunkten för densamma öfvergång i hans hand finnes deremot för närvarande icke stadgad. Då det emellertid af flera anledningar, särskildt med hänsyn till debiteringen, är af vigt att säker upplysning erhålles uti berörda hänseenden, hafva komiterade, i enlighet med hvad flera länsstyrelser i de öfver Mantalsskrifningskomiténs förslag afgifna yttrandena förordat samt praxis på många ställen i landet redan infört, i mom. 4 af förevarande § föreslagit, att hvarje efter senaste mantalsskrifning ingången afhandling angående egande- eller arrenderätt till fast egendom bör af fastighetens innehafvare vid förrättningen uppvisas.

§ 10.

I denna § meddelas i ett sammanhang nödiga bestämmelser angående gången af och förfarandet vid sjelfva mantalsskrifningsförrättningen, hvarom i 1861 års förordning stadgas hufvudsakligen i §§ 8, 9 och 10 mom. 1. Sålunda innehålla mom. 1 och 2 af förevarande § föreskrifter om källorna för och beskaffenheten af de anteckningar, hvilka såväl på landet som i stad skola i längden verkställas, samt om ordningen, i hvilken desamma skola der upptagas. Dessa föreskrifter äro något fullständigare än de, som i gällande förordning förekomma, särskildt i det afseende att i texten intagits bestämmelser, angående hvilka upplysning för närvarande vinnes endast genom det fastställda formuläret till mantalslängd.

I mom. 3 meddelas föreskrifter i fråga om de förhållanden, under hvilka en i ett distrikts mantalslängd en gång upptagen person må derifrån uteslutas. Från de bestämmelser, som i detta afseende äro gifna i § 8 mom. 7 af 1861 års förordning, afviker komiterades förslag väsentligen endast derutinnan, att den i sistnämnda lagrum föreskrifna särskilda förteckningen, eller den s. k. förteckningen å obefintliga, icke bibehållits. Denna förteckning å personer, om hvilka man så fullständigt saknar underrättelse, att man icke ens vet, om de äro i lifvet, har nämligen synts komiterade vara utan praktisk betydelse för mantalsskrifningen, särskildt med afseende derå, att hvarken vederbörande länsman eller stadsfiskal, som skall af förteckningen undfå del, eller Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, till hvilken densamma bör i bestyrkt afskrift insändas,

lärer kunna vidtaga några verksamma åtgärder för anskaffande af de felande upplysningarne. På flera ställen i landet har också, enligt hvad komiterade inhemtat, upprättandet af dylika förteckningar numera kommit ur bruk. Om emellertid för underlättande af framtida efterforskningar eller af annan anledning anses nödigt, att de s. k. obefintlige på något sätt fortfarande i orten förtecknas, lärer väl få antagas vara för ändamålet tillräckligt, att anteckningar om dem verkställas i den af pastor förda jämförelsevis lätt öfverskådliga husförhörlängden, och erinra komiterade i sådant afseende, att enligt Kongl. Cirkuläret den 20 Januari 1865 skyldighet redan nu för pastor förefinnes att på särskildt ställe i husförhörlängden upptaga ifrågavarande personer. Som berörda cirkulär förutsätter befintligheten af nuvarande stadgande i mantalskrifningsförordningen angående förteckningen å obefintlige, i det att cirkuläret föreskrifver, att i slutet af husförhörlängden skola särskildt antecknas namnen på de personer, som vid mantalsskrifningen pröfvats skola införas uti den särskilda förteckning, hvarom § 8 mom. 7 af Kongl. Förordningen den 20 Juli 1861 stadgar, torde likväl, derest komiterades förslag att borttaga sistnämnda förteckning vinner afseende, men obefintlige anses fortfarande böra förtecknas, särskild bestämmelse vara behöflig derom, att det åligger pastor att, sedan han vid mantalsskrifningsförrättningen eller eljest inhemtat, att en person, jemlikt stadgandet uti förevarande mom., blifvit såsom obefintlig ur mantalslängden utesluten, i fråga om honom vidtaga enahanda åtgärd, som hittills varit föreskrifven med afseende å de i den särskilda förteckningen uppförda personer.

Mom. 4 af förevarande § handlar om sättet för afgörande af de frågor, som vid mantalsskrifningen kunna förekomma. Härom innehåller 1861 års förordning icke någon annan föreskrift än stadgandet i § 9 mom. 1 att, om tvist uppstår rörande någon persons rätta mantalsskrifningsort, frågan härom skall underställas Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes pröfning. På sätt Kammarrätten anmärkt i sitt yttrande öfver Mantalsskrifningskomiténs förslag, torde emellertid praxis i allmänhet vara den, att mantalsskrifningsförrättaren afgör alla vid förrättningen förekommande frågor, med undantag endast af sådana, hvilka afse någon persons bötfällande, samt att den, som med förrättningsmannens åtgärd eller beslut ej åtnöjes, deröfver anför besvär hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande utan iakttagande af någon viss besvärstid. Mantalsskrifningskomitén skiljde i detta hänseende mellan det fall att frågan afsåg en persons rätta mantalsskrifningsort och det att densamma rörde något annat förhållande. I förra fallet skulle frågan hänskjutas till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, för hvilket ändamål nödigt utdrag af förrättningsprotokollet inom viss tid borde till honom insändas, hvaremot i senare fallet frågan skulle af mantalsskrifningsförrättaren sjelf afgöras och den med hans beslut missnöjde ega att inom viss tid deröfver hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande anför besvär. Kammarrätten ansåg emellertid i sitt nyssberörda yttrande icke giltig

anledning förefinnas för en sådan olikhet i behandlingen af de särskilda ärendena, utan hemställe, att den nuvarande anordningen, sådan den i praxis utbildat sig, borde bibehållas, hvarvid Kamrarrätten särskildt anmärkte, att, enligt dess förmenande, någon viss tid icke borde föreskrivas för anförande af besvär öfver förrättningsmannens åtgärder eller beslut. Med anledning af detta Kamrarrättens uttalande upptog Landsstatskomitén uttryckligt stadgande derom, att hvarje vid mantalsskrifningen förekommande fråga borde af förrättningsmannen afgöras med öppen rättighet för den, som frågan i något afseende rörde, att i beslutet söka ändring hos länsstyrelsen, utan att dervid någon viss besvärstid bestämdes.

Jemväl komiterade hafva, enligt hvad förevarande mom. utvisar, för sin del ansett, att förrättningsmannen i enlighet med den nu i allmänhet brukliga praxis bör afgöra samtliga frågor, som vid förrättningen kunna uppkomma; dervid likväl komiterade af anledning, som i motiverna till § 14 kommer att anföras, ansett sig böra utsätta viss tid för besvärs anförande hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande.

Gällande förordning innehåller icke någon föreskrift att protokoll skall föras vid mantalsskrifningsförrättningen. Mantalsskrifningskomitén föreslog emellertid en bestämmelse derom, och ehuru hvarken Kamrarrätten eller Landsstatskomitén biträdde detta förslag, hafva komiterade icke tvekat att upptaga detsamma. Det synes nämligen komiterade vara af ej ringa vikt, att de skäl, hvarpå mantalsskrifningsförrättaren grundar sitt beslut i en tvistig fråga, upptecknas och bevaras uti ett protokoll, ty dels kan derigenom, då den klagande vid sina besvär fogar vederbörligt protokollsutdrag, remiss till vederbörande mantalsskrifningsförrättare för inhemtande af hans yttrande i många fall undvikas, i följd hvaraf ärendet kan af Kongl. Maj:ts Befallningshafvande tidigare afgöras, och dels måste, om remiss i en fråga anses böra ega rum, det för mantalsskrifningsförrättaren själf blifva betydligt lättare att afgifva yttrande i frågan, då han har skälen för beslutet tecknade sig till minnes. Har mantalsskrifningen förrättats af annan person än vederbörande ordinarie tjänsteman, blir det i och för yttrandes afgifvande för denne senare af ännu större betydelse, att skälen för den öfverklagade åtgärden äro i skrift upptecknade. Jemväl för bevarande af önskelig kontinuitet i mantalsskrifningsfrågors afgörande i första instansen synes föreskriften om protokolls förande vid förrättningen vara ändamålsenlig. Härtill kommer, att då detta protokoll i fråga om alla ärenden, som icke äro af tvistig beskaffenhet, torde generelt hänvisa till mantalslängden, detsamma, enligt komiterades uppfattning, i de flesta fall icke lär förorsaka mantalsskrifningsförrättaren nämnvärdt besvär.

Mom. 5 af § 10 innehåller i fråga om mantalslängdens undertecknande, bestämmelser motsvarande dem, som förekomma i § 10 mom. 1 af 1861 års förordning.

§ 11.

För att i möjligaste mån förekomma personers obehöriga uteslutning från mantalsskrifning eller samtidiga mantalsskrifning på flera ställen föreslog Landsstatskomitén det nya stadgandet att mantalsskrifningsförrättarne skulle vara pligtige att i vissa fall kommunicera sig med hvarandra beträffande uppkomna frågor angående rätt mantalsskrifningsort, hvarvid bestämmelse tillika meddelades rörande sättet för afgörande af dervid uppstående skiljaktiga meningar. Detta stadgande, som af Kammarrätten lemnades utan anmärkning och hvars ändamålsenlighet jemväl torde vara lätt insedd, hafva komiterade med någon redaktionsförändring här upptagit.

§ 12.

Denna § innehåller föreskrifter om den s. k. tilläggsförteckningen, hvarom stadgas i § 5 mom. 7 af 1861 års förordning. Från de bestämmelser, som i sistnämnda lagrum meddelats angående förteckningen, skiljer sig komiterades förslag hufvudsakligen derutinnan, att enligt detsamma endast sådana mellan mantalsskrifningen och årets slut från ett distrikt utflyttade personer blifva å förteckningen upptagna, om hvilka man med säkerhet kan antaga, att de jemväl blifva uppförda å tilläggsförteckningen uti inflyttningsorten och således komma att derstädes mantalsskrifvas. Genom en sådan inskränkning i den nuvarande bestämmelsen att alla under ifrågavarande tid utflyttade skola å förteckningen upptagas förebygges ett missförhållande, som nu emellanåt eger rum, nämligen att personer genom att uttaga flyttningsbetyg från ett distrikt efter det årets mantalsskrifning derstädes egt rum lyckas att helt och hållet undandraga sig mantalsskrifning för det nästkommande året. Då icke särdeles många personer mellan mantalsskrifningen och årets slut torde anmäla sig till kyrkoskrifning inom en församling, helst i de större församlingarne mantalsskrifningarne i allmänhet hållas först i midten eller slutet af December, lärer väl genom den anordning att pastor uti inflyttningsorten om den gjorda anmälan underrättar pastor i utflyttningsorten något symerligen stort besvär icke heller uppstå för vederbörande pastorer. Skulle emellertid i något särskildt fall pastor i inflyttningsorten vägra att göra sådant meddelande — något uttryckligt åläggande för honom i berörda hänseende hafva komiterade icke velat föreskrifva — kan naturligen alltid den person, som flyttat, om han önskar undgå dubbel mantalsskrifning, sjelf medelst vederbörligt intyg hos pastor i utflyttningsorten styrka, att han före årets slut kyrkoskrifvits på det nya stället. Och om han underlåter detta och således blir på båda ställena mantalsskrifven, lärer väl äfven med en sådan eventualitet komiterades förslag vara att föredraga framför en

anordning, som bereder personer tillfälle att helt och hållet undgå mantalskrifning.

I fråga om tilläggsförteckningen torde vidare böra anmärkas, det komiterade föreslagit, att densamma skall upprättas efter särskildt formulär, något hvarom bestämmelse saknas i 1861 års förordning.

§ 13.

Beträffande denna §, hvilken upptager stadganden af väsentligen samma innehåll som de i § 10 mom. 2 af 1861 års förordning förekommande, är först att märka, att komiterade, i enlighet med hvad såväl Mantalsskrifnings- som Landsstatskomitéen gjort, ansett den kommunalmyndighet nu åliggande justeringen af mantalslängden kunna upphöra. Fränsedt att det i och för sig måste anses såsom något oegentligt, att en myndighet, som eljest icke haft något annat med mantalsskrifningsförrättningen att beställa än att den utsett ombud att dervid tillstädesvara, skall verkställa en sådan justering, kan nämligen af lätt insedda skäl någon verklig granskning af längden i de allra flesta fall af kommunalmyndigheten omöjligen företagas, hvarföre också den s. k. granskning, som nu eger rum, i sjelfva verket icke är annat än en tom formalitet. Då distriktets invånare emellertid böra vara i tillfälle att få taga kännedom om längdens innehåll, hafva komiterade, i hufvudsaklig öfverensstämmelse med nyssnämnda komitéer, föreslagit, att längden må efter derom utfärdad kungörelse hållas för granskning tillgänglig å uppgifvet ställe inom distriktet. Dessförinnan bör emellertid längden, på sätt nu eger rum före justeringen hos kommunalmyndigheten, af pastor granskas, ty i följd af den jemförelsevis stora skyndsamhet, hvarmed mantalsskrifningsförrättningen i allmänhet måste försiggå, lär svårligen kunna undvikas, att en del smärre fel och oegentligheter insmyga sig i längden, och dessa är i allmänhet endast pastor i tillfälle att rätta.

De tidsbestämmelser, som föreslagits för längdens aflemmande till pastor och för dennes granskning deraf, hafva affattats med särskild hänsyn till det i § 28 Bevilningsförordningen förekommande och här upprepade stadgande att mantalslängden med bilagor skall före den 15 April hvarje år tillställas ordföranden i ortens bevillningsberedning.

§ 14.

Genom den af komiterade föreslagna bestämmelse om viss tid för anförande af besvär öfver mantalsskrifningsåtgärder hafva komiterade förnämligast afsett att få ett slut på nuvarande missförhållandet att besvär öfver förrättningsmannens åtgärder eller beslut enligt regeln icke till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande inkomma förr än debiteringen redan verkstälts och uppbörderna

omedelbart förestår. Detta måste naturligen förorsaka mycken oreda i fråga om uppbördens och särskildt ofta föranleda dertill, att restitution kommer att ega rum. Med den af komiterade ifrågasatta anordningen kunna åter de flesta vid mantalsskrifningen uppkomna tvister antagas vara genom laga kraft egande beslut afgjorda vid tidpunkten för debiteringen, i följd hvaraf denna kan försiggå med större säkerhet än nu är förhållandet, samt alltså restitution i många fall undvikas. Att mantalsskrifningsfrågorna tidigare kunna af högre myndigheter afgöras är af stor betydelse jemväl i flera andra afseenden. Så kan härigenom en mantalsskrifningsförrättare ofta redan till nästa mantalsskrifning erhålla anvisning, huru ett visst tvifvelaktigt fall skall bedömas, och blir således, om hans egen uppfattning underkänts, i tillfälle att redan vid nämnda tidpunkt ställa sig denna anvisning till efterrättelse, medan han nu kan komma att flera år å rad förnya sitt misstag. Att komiterade med sin nu uttalade mening om vigten af att mantalsskrifningstvister så fort som möjligt afgöras likväl bestämt yttersta tiden för besvärs anförande så sent som till April månads utgång har åter sin grund deri, att tillfälle måste beredas äfven den, som först vid den i § 13 omnämnda allmänna granskningen af mantalsslängden fått kändedom om en viss mantalsskrifningsåtgärd, att kunna öfverklaga densamma.

Till förebyggande af missuppfattning af egentliga innebörden uti ifrågasvarande stadgande om viss besvärstid i mantalsskrifningsmål anse sig komiterade slutligen böra anmärka, att den, som blifvit på två ställen mantalsskrifven men icke inom den föreskrifna tiden häröfver besvärat sig och således blifvit på båda ställena beskattad, genom det föreslagna stadgandet icke beröfvats rättigheten att erhålla vederbörlig afkortning eller restitution på ettdera stället, samt att, på grund af stadgandet i § 32 af Fattigvårdsförordningen angående hemortsrätt, vederbörande myndigheter enligt komiterades förslag lika litet som nu blifva i fattigvårdsärenden ovilkorligen bundna af de beslut och åtgärder, som kunna i mantalsskrifningsmål vara meddelade eller vidtagna.

Komiterade hafva i denna § jemväl intagit föreskrift derom, att vederbörande kommun, som ju, särskildt med afseende å fattigvårds- och beskattningsförhållanden, kan och bör vara intresserad af vid mantalsskrifningen vidtagna åtgärder, eger rätt att öfver dem anförä besvär.

§ 15.

Kongl. Förordningen den 31 Oktober 1873 angående främmande trosbekännare och deras religionsöfning, hvilken upphäft den i § 4 mom. 3 af gällande mantalsskrifningsförordning återopade Kongl. Förordningen den 23 Oktober 1860, förutsätter i § 8, att Kongl. Maj:t kan gifva församling af främmande trosbekännare tillstånd att föra egna kyrkoböcker af sådan natur, att de officiella anteckningarne om församlingsmedlemmarnes borgerliga förhål-

landen jemväl skola der verkställas. I anledning här af och med afseende tillika å den stora betydelse, kyrkoskrifningen särskildt enligt komiterades förslag eger för mantalsskrifningen, hafva komiterade ansett nödigt att införa stadgande derom, att den skyldighet att aflemna flyttningsbetyg och mantalsuppgifter, som gäller för alla i svensk församling kyrkoskrifna personer, äfven skall i tillämpliga delar åligga personer, hvilka tillhöra en främmande kyrkoförsamling med nyss anmärkta befogenhet i fråga om kyrkoböckers förande och hvilka följaktligen icke äro i någon svensk församlings kyrkoböcker upptagna; och har i sammanhang härmed uttrycklig föreskrift meddelats derom, att föreståndaren för en dylik främmande församling har att med mantalsskrifningen taga enahanda befattning som pastor i svensk församling. Med den lydelse, förevarande § erhållit, blir densamma jemväl tillämplig på mosaiska trosbekännare, hvilka i enlighet med den af Kongl. Maj:t den 30 Juni 1838 fastställda ordning bilda egen församling.

§§ 16 och 17.

Dessa §§ innehålla samtliga stadganden om påföljden af underlåtenhet att ställa sig förordningens föreskrifter till efterrättelse, med undantag allenast af de bestämmelser i sådant hänseende, som för särskilda fall meddelats i §§ 13 och 18. Uti § 16 hafva komiterade upptagit hufvudsakligen samma bötesbestämmelser för tjenstemans underlåtenhet att vid mantalsskrifningsförrättningen behörigen tillstädeskomma, som finnas gifna i § 11 af 1861 års förordning. hvarjemte komiterade, i öfverensstämmelse med sin uppfattning att kommunalombuds närvaro vid förrättningen bör göras obligatorisk, stadgat skälig bötespåföljd äfven för sådant ombuds uteblifvande. I fråga om tjenstemans försummelse att iakttaga inställelse vid förrättningen hänvisade visserligen båda de föregående komitéerna till allmänna strafflagens bestämmelser om ansvar för tjenstefel, men då, om dessa bestämmelser skulle tillämpas, deraf skulle följa, att åtal måste vid vederbörlig domstol anställas, hvilket åter, på grund af det omständliga i förfarandet, säkerligen skulle i många fall föranleda dertill, att öfverträdelsen icke komme att beifras, hafva komiterade ansett den nuvarande anordningen att Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, efter mottagen anmälan om försummelsen. förordnar om uttagande af böter till i förordningen föreskrifvet belopp vara att föredraga. Är det förrättningsmannen, som gjort sig skyldig till försummelsen, bör för öfrigt berörda anmälan naturligen ske genom skrifvelse från pastor: I andra fall åter synes densamma, då enligt komiterades förslag förrättningsmannen är skyldig att vid förrättningen föra protokoll, lämpligen kunna ske derigenom, att vederbörligt protokollsutdrag af honom till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande insäudes. Någon sådan bötesförteckning, som i § 11 mom. 6 af 1861 års förordning omförmäles, behöver, hvad ifrågavarande bö-

ter beträffar, alltså icke upprättas, och med de förändrade föreskrifter i fråga om påföljden af underlåtenhet att aflemna flyttningsbetyg och mantalsuppgifter, som komiterade i § 17 föreslagit, blir förteckningen helt och hållet onödig.

Enligt hvad bestämmelserna i nyssnämnda § gifva vid handen, hafva komiterade nämligen ansett, att böter icke, såsom i §§ 5 och 6 af 1861 års förordning föreskrifves, böra ifrågakomma för underlåtenhet att aflemna omförmälda betyg och uppgifter, utan att, då en sådan underlåtenhet eger rum, det felande betyget eller uppgiften allenast bör den försunlige på visst föreskrifvet sätt affordras, med visst äfventyr för honom, om han icke ställer sig uppmaningen till efterrättelse, och med skyldighet för honom i visst fall att lemna den tjänsteman, som verkställt infordrandet, skälig godtgörelse för hans besvär. Komiterade hafva för sin del icke kunnat annat än finna det oegentligt, att bötesstraff stadgas för en försummelse af ifrågavarande beskaffenhet, och erfarenheten har också ådagalagt, att de nu föreskrifna böterna, särskildt de för underlåtenhet att aflemna flyttningsbetyg, i verkligheten icke så ofta utdömas, hvilket förhållande naturligen föranledts, bland annat, af vederbörande pastorers motvilja för att anmäla sina församlingsbor till bötesstraff. Det synes komiterade för öfrigt vara af mindre vigt att en person blir straffad för det han underlåtit att aflemna en för mantalsskrifningen nödig handling än att denna handling verkligen kommer till någon nytta vid förrättningen, och ur denna synpunkt lär komiterades förslag ega stort företräde framför den nuvarande anordningen. Med nu gällande stadganden, sådana dessa tillämpas, kan nämligen den felande handlingen svårligen komma vederbörande till handa förr än någon längre tid efter förrättningen, då den blifver af ringa eller intet värde, åtminstone för årets mantalsskrifning. Då komiterade, som förut föreskrifvit, att flyttningsbetyg inom fjorton dagar efter inflyttningen och mantalsuppgifter viss tid före mantalsskrifningen skola till pastor aflemnas, i nu ifrågavarande §, bland annat, ålagt pastor att, om en dylik handling icke i behörig tid och ordning till honom inkommer, vidtagna erforderliga åtgärder för handlingens införskaffande, synes deremot enligt komiterades förslag handlingen i de flesta fall kunna inkomma till mantalsskrifningsförrättningen eller omedelbart derefter. Vid det förhållande att beloppet af den ersättning, som det enligt förslaget åligger den försunlige att till vederbörande tjänsteman utgifva, icke synnerligen understiger det för närvarande stadgade bötesbeloppet, lär slutligen komiterades förslag ur synpunkten af den risk, underlåtenheten att ställa sig föreskrifterna till efterrättelse medför, innebära en föga mindre kraftig ammaning till vederbörande att fullgöra sina skyldigheter, än den 1861 års förordning genom bötesbestämmelserna kan hafva afsett att meddela.

Den besvärstid af 45 dagar, som i nyssnämnda förordning finnes fastställd för klagan hos Kammarrätten öfver ett Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes beslut, hvarigenom böter blifvit ådömda, hafva komiterade i enlighet

med en af Kammarrätten uttalad mening, ansett kunna inskränkas till 30 dagar.

Böter, som ädömts kommunalombud för försummelse att inställa sig vid förrättningen, hafva komiterade ansett böra tillfalla den kommun, hvilken utsett ombudet. Då de förseelser åter, som i öfrigt äro i författningsförslaget med böter belagda, äro af den beskaffenhet, att de, om icke särskildt ansvar i förslaget utsatts, skulle hemfalla under bestämmelserna i 25 kap. Strafflagen, hafva komiterade föreställt sig, att de för dessa förseelser stadgade böter böra tillfalla kronan. Något skäl hvarför de enligt denna förordning bestämda böter skulle vid bristande tillgång afkortas hafva komiterade icke ansett förefinnas, till följd hvaraf bestämmelse jemväl meddelats om deras förvandling efter allmän lag.

§ 18.

Då den särskilda förordning, som den 9 November 1866 utfärdats angående mantalsskrifning eller folkräkning inom Vester- och Norrbottens läns lappmarker, i de flesta delar vore ordagrant lika lydande med 1861 års förordning och endast i några få punkter innefattade sådana skiljaktigheter från denna, som betingades af de inom lappmarkerna rådande särskilda förhållandena, ansåg Mantalsskrifningskomitén, att, med upphäfvande af 1866 års förordning, dessa skiljaktigheter, så vidt de borde bibehållas, kunde införas i sista § af den nya förordningen, hvilken följaktligen borde gälla äfven för berörda lappmarker. Denna mening biträdades jemväl af Kammarrätten och Landsstatskomitén. För sin del hafva icke heller komiterade funnit någon särskild mantalsskrifningsförordning för lappmarkerna nödig, utan hafva komiterade i mom. 1 af denna § intagit de afvikande bestämmelser, som komiterade funnit vara erforderliga på grund af ofvan antydda för lappmarkerna egendomliga förhållanden; och innebära dessa bestämmelser i sjelfva verket icke någon väsentlig ändring i de anordningar beträffande mantalsskrifning, som på grund af 1866 års förordning och Kongl. Brevet den 12 Januari 1874 för närvarande äro i lappmarkerna gällande.

I mom. 2 af denna § hafva komiterade slutligen intagit en nödig erinran derom, att för städerna Stockholm och Göteborg särskilda bestämmelser angående mantalsskrifning äro gällande.

De förslaget bilagda formulär äro upprättade i öfverensstämmelse med förslagets föreskrifter. Det allmänna formuläret till mantalslängd skiljer sig från det nu gällande hufvudsakligen deri, att kolumn för matlag är utesluten

såsom vanligen otillförlitlig och fördenskull föga egnad att läggas till grund för fullgörande af de i öfrigt sällan förekommande ovissa besvär, hvilka ännu skola efter matlag utgöras. Skiljaktigheten mellan det föreslagna formuläret till mantalslängd för Vester- och Norrbottens läns lappmarker och det formulär dertill, som är bilagdt 1866 års förordning, betingas deraf, att enligt komiterades uppfattning, efter utfärdande af ny för hela riket gällande mantals-skrifningsförordning, befrielse från mantalspenningars utgörande icke vidare bör af lappmarkernas invånare, med undantag af den egentliga lappallmogen, åtnjutas efter andra grunder än dem, som gälla för rikets öfriga inbyggare.

Förslaget No 2

Förordning angående mantalskrifning

W. 1. 1. Mantalskrifning. Mantalskrifning är en förordning som gällande för hela riket. Den utgör en del af den offentliga förvaltningen och är af största betydelse för rikets inkomster och förvaltningen af dess ämnen. Den utgör också en del af den offentliga förvaltningen och är af största betydelse för rikets inkomster och förvaltningen af dess ämnen. Den utgör också en del af den offentliga förvaltningen och är af största betydelse för rikets inkomster och förvaltningen af dess ämnen.

Förslag (N:o 2)

till

Förordning angående mantalsskrifning.

§ 1.

Mom. 1. Mantalsskrifning, dervid hvarje svensk undersåte utom den, som öfvergifvit riket och bosatt sig å utländsk ort, bör till namn, födelseår och yrke i mantalslängd uppföras, skall årligen emellan den 10 Januari och den 15 Februari för det löpande året förrättas särskildt för hvarje stad, socken å landet eller, der socken tillhör flera fögderier, fögderidel af socken samt i allmänhet försiggå inom mantalsskrifningsdistriktet, dock att, hvad landsbygden beträffar, förrättningen, efter derom hos vederbörande häradsskrifvare före den 15 Oktober nästföregående år gjord anmälan, må kunna hållas å ställe, beläget utom distriktets område.

Mom. 2. Mantalsskrifningen förrättas å landet af häradsskrifvaren. I stad verkställes denna förrättning under magistratens tillsyn af den tjänsteman, hvilken debiteringen af kronoutskylderna åligger eller till hvars befattning förrättningen enligt särskildt meddelade föreskrifter hör. I städer, der magistrat ej finnes, verkställes mantalsskrifningen af vederbörande häradsskrifvare. På framställning af häradsskrifvare eller magistrat må likväl Kongl. Maj:ts Befallningshafvande ega att annan förrättningsman förordna.

§ 2.

Efter förslag, som af häradsskrifvare och magistrater före den 1 November afgifvas, utsätter Kongl. Maj:ts Befallningshafvande tider och ställen för mantalsskrifningarnes förrättande samt utfärdar derom kungörelse, innefattande jemväl fullständig underrättelse om hvad enligt denna förordning bör

iakttagas samt om den för underlåtenhet deraf stadgade påföljd, hvilken kungörelse bör före den 1 December i kyrkorna uppläsas och derefter finnas att tillgå på uppgifvet ställe inom hvarje stad och socken.

Mom. 2. Kan mantalsskrifning icke ega rum å dag, som därför blifvit utsatt, skall Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, efter anmälan derom, ofördröjligen bestämma och kungöra annan tid för förrättningen.

§ 3.

Mom. 1. En hvar skall mantalsskrifvas der han är bosatt.

Uppehåller sig någon under olika delar af året inom särskilda mantalskrifningsdistrikt, skall han mantalsskrifvas i det distrikt, der han på grund af de förhållanden, under hvilka vistelsen eger rum, bör anses hafva sitt bo och hemvist.

Den, som nästa fardag eller derförinnan kommer att flytta till annat distrikt för att öfvertaga fast egendom eller rörelse eller tillträda tjenst, bör jemte honom åtföljande personer der mantalsskrifvas.

Hustru mantalsskrifves på samma ställe som mannen.

Mom. 2. Den, som är i rikets tjenst å utländsk ort anställd, skall med sin familj och svenska betjening mantalsskrifvas inom Stockholms stads första rote.

Mom. 3. Sjöfarande, för hvilken mantalsskrifningsort enligt mom. 1 ej förefinnes, mantalsskrifves fortfarande, der han senast varit i mantalslängd uppförd.

Mom. 4. Vistelse vid allmän eller enskild läroanstalt för erhållande af undervisning föranleder icke till mantalsskrifning i den ort, der läroanstalten är befintlig; derest ej särskild anmälan derom göres eller annan mantalsskrifningsort saknas.

Mom. 5. Den, som för sig, hustru eller minderårigt barn enligt § 1 i Kongl. förordningen den 9 Juni 1871 af fattigvårdssamhälle åtnjuter full försörjning, som ej är tillfällig, mantalsskrifves inom fattigvårdssamhället motsvarande eller tillhörande distrikt.

Mom. 6. Den, som i och för arbete eller uppdrag af tillfällig beskaffenhet å annan ort sig uppehåller, må ej af sådan anledning der mantalsskrifvas.

Enahanda stadgande gäller i afseende å den, som intagits å sjukvårdsinrättning utom hemorten.

Mom. 7. Kronoarbetskarl och fånge mantalsskrifves inom det distrikt, i hvars mantalslängd han senast varit uppförd, såvida icke under arbets- eller fängelsetiden sådana förhållanden inträffat, att han på grund deraf bort, derest han vistats på fri fot, annorstädes mantalsskrifvas.

§ 4.

Mom. 1. En hvar, som ej hos annan mantalsskrifves, skall årligen under loppet af December månad i och för nästkommande års mantalsskrifning till pastor å tid och ställe, som af honom gemensamt för hela församlingen eller särskildt för olika delar deraf utsättas och i god tid förut i kyrkan kungöras, aflemna uppgift enligt bifogade formulär N:o 1, upptagande:

1:o) för- och tillnamn, födelseår och födelsedag samt yrke eller tjänst och hemvist för honom sjelf och dem, som till hans hushåll höra eller till följd af aftal om biträde vid jordbruks- eller annan rörelse eller af annan anledning skola hos honom mantalsskrifvas, dervid iakttages, att särskildt för hvarje fastighet uppgifves der varande personal; börande i uppgiften tillika anmärkas, om någon af deri upptagna personer varit vid senaste mantalsskrifning boende på annat ställe inom distriktet;

2:o) den fasta egendom, han inom distriktet eger, besitter eller brukar, och den rörelse, han der idkar;

3:o) beloppet af den årliga afgäld eller hyra, som erlægges för hvarje af honom utarrenderad fastighet eller uthyrd lägenhet inom distriktet;

4:o) namn och hemvist för de å hans egendom inom distriktet boende eller vid hans rörelse derstädes anställda personer, som äro pligtiga att lemna särskilda mantalsuppgifter;

5:o) fartyg, som af honom eges eller för hvilket han är hufvudredare, dess dräktighet och byggnadsmaterial samt derå anbringad ångmaskins drifkraft äfvensom befälhavarens namn och mantalsskrifningsort;

6:o) den fasta egendom, som han eger, besitter eller brukar, och den rörelse, han idkar inom annat distrikt; samt

7:o) namn och mantalsskrifningsort för personer, hvilka hos honom uppehålla sig vid den tid, uppgiften aflemnas, men icke böra inom distriktet mantalsskrifvas.

Mom. 2. Den, som eger, besitter eller brukar fast egendom eller idkar rörelse inom annat distrikt än det, hvarest han skall mantalsskrifvas, åligger att jemväl till mantalsskrifningen i förstnämnda distrikt aflemna uppgift angående egendomen eller rörelsen med den dertill hörande personal.

Mom. 3. Den i mom. 1 och 2 stadgade uppgiftsskyldighet gäller i tillämpliga delar äfven för allmänna inrättningsars föreståndare, bolagsstyrelser och i allmänhet dem, som vårda och förvalta annans egendom.

Mom. 4. Uppgifterna för de inom samma gård i stad eller köping boende personer skola insamlas och aflemnas af gårdens egare eller den hans ställe företräder.

Mom. 5. På landsbygden må mindre skrifkunnig, hvilken har att aflemna uppgift, som endast afser namn, födelseår, yrke eller tjänst och hemvist, meddela densamma muntligen.

§ 5.

Mom. 1. Genom vederbörande chefers föranstaltande skall årligen aflemnas uppgift till för- och tillnamn samt födelseår och födelsedag å arméens och flottans i garnisons- eller stationsort förlagda värfvade manskap samt de vid kronans varf och verkstäder anställda ständige arbetare; börande för de sistnämnde jemväl uppgifvas yrke eller anställning.

Mom. 2. Sjömanshusdirektion åligger att för hvarje år angående de vid sjömanshuset under året påmönstrade sjöfarande, som icke äro i någon församling i riket kyrkoskrifne, medelst utdrag af vederbörligt register meddela uppgifter till de församlingar, de senast tillhört.

Mom. 3. Stations- eller kompanichef vid kronoarbetareskåren samt direktör eller annan föreståndare för straff- eller arbetsfängelse skall likaledes för hvarje år angående en hvar för allmänt arbete eller bestraffning i kåren eller fängelset under året intagen och vid dess utgång i rullorna kvarstående person till den församling, personen tillhör, meddela uppgift å för- och tillnamn, födelseår och födelsedag, anledningen till hans intagande i kåren eller fängelset, dagen, då han ditkom, och den, då arbets- eller strafftiden går till ända, äfvensom hans senast antecknade bostad inom församlingen.

Mom. 4. Arbetsgifvare eller arbetsföreståndare, som i sitt arbete sysselsätter andra än hos honom eller eljest i arbetsorten mantalsskrifna personer, skall öfver dem årligen till deras kyrkoskrifningsorter meddela förteckningar, upptagande en hvars för- och tillnamn, födelseår och födelsedag samt bostad inom kyrkoskrifningsorten.

Mom. 5. De i denna § föreskrifna uppgifter och förteckningar skola till vederbörande pastor eller i § 13 omnämnd församlingsföreståndare insändas senast den 4 Januari.

§ 6.

Pastor åligger att jemföra församlingsboken med de enligt §§ 4 och 5 till honom inkomna uppgifter samt att före mantalsskrifningen verkställa de anteckningar i församlingsboken, som föranledas af samma uppgifter och de efter deras aflemnande hos honom gjorda aumålningar rörande förhållanden, hvarom församlingsboken bör innehålla upplysning.

§ 7.

Före mantalsskrifning å landet bör häradsskrifvaren hafva enligt bifogade formulär N:o 2 upplagt mantalslängd, upptagande i alfabetisk ordning och med utsättande af jordeboksnummer, der sådana finnas, alla hemman och lägenheter, verk och inrättningar inom distriktet äfvensom deras egare och innehafvare i enlighet med den vid senaste mantalsskrifning upprättade längd, för såvidt icke dåvarande förhållanden, enligt hvad känt är, undergått förändring; börande omedelbart efter hvarje sålunda upptagen särskild fastighet införas dit hörande torp och andra lägenheter.

§ 8.

Mom. 1. Vid mantalsskrifningen skola tillstädesvara pastor eller, om han har förfall, någon af honom förordnad lämplig person, helst annan inom församlingen tjänstgörande prest, vederbörande stadsfiskal eller länsman och fjerdingsman samt kommunalombud, hvilka till erforderligt antal för hvarje mantalsskrifningsdistrikt utses af den myndighet, som utöfvar kommunens beslutanderätt; hvarförutom en hvar, hvilkens rätt är af mantalsskrifningen beroende, eger att för bevakande deraf förrättningen öfvervara.

Mom. 2. Pastor eller hans ombud skall vid förrättningen tillhandahålla församlingsboken och derur meddela alla erforderliga upplysningar samt till förrättningsmannen öfverlemna de enligt §§ 4 och 5 inkomna uppgifter, ordnade efter församlingsboken; egande pastor, derest mantalsskrifningsdistriktet utgör mindre del af socken, att i stället för församlingsboken tillhandahålla behörigt utdrag deraf.

Mom. 3. Genom vederbörande kommunalombud bör vid mantalsskrifningen aflemnas af kommunalstyrelsen, efter fattigvårdsstyrelsens hörande, i enlighet med bifogade formulär N:o 3 upprättad förteckning å de personer inom distriktet, som till följd af fattigdom eller sjuklighet böra från erläggande af mantalspenningar befrias.

Mom. 4. Hvarje efter senaste mantalsskrifning ingången afhandling angående egande- eller arrenderätt till fast egeudom bör af fastighetens innehafvare vid förrättningen uppvisas.

§ 9.

Mom. 1. I enlighet med församlingsboken och efter granskning af de aflemnade uppgifterna samt med ledning jemväl af de upplysningar, som af de vid förrättningen närvarande kunna meddelas, skola i mantalslängden för hvarje

distrikt på landet uppföras, särskildt för en hvar fastighet, till namn, födelseår och yrke alla de personer, hvilka böra der mantalsskrifvas, hvarvid anteckning göres om den förändring i afseende å egande- eller nyttjanderätt till fastigheten, som kan hafva inträffat; skolande särskildt i längden angifvas de personer, hvilka befrias från erläggande af mantalspenningar, äfvensom de värnpligtige, hvarjemte iakttages, att den, som saknar stadigt hemvist, efteråt i längden särskildt upptages, allt på sätt formuläret till mantalslängd utvisar.

Mom. 2. Mantalslängd upprättas i stad i enahanda ordning, med iakttagande att der upptagas kvarteren samt, i stället för hemman och brukningsdelar, gårdarnes och stadsjordarnas nummer och namn efter tomt- och jordeboken.

Mom. 3. Af de i nästföregående års mantalslängd upptagna personer må, utom den, som affidit, och den, som bosatt sig å utländsk ort som i § 1 säges, icke någon annan vid mantalsskrifningen uteslutas än den, som under årets lopp, efter att hafva uttagit flyttningsbetyg, till annat distrikt afflyttat eller vid förrättningen styrker, att han, enligt de i fråga om rätt mantalsskrifningsort här ofvan bestämda grunder, bör vara mantalsskrifven inom annat distrikt: dock att, derest under förrättningen befinnes, att någon, som i senaste mantalslängden för distriktet varit upptagen, till annan ort sig begifvit, utan att hafva uttagit flyttningsbetyg, jemväl denne må, om vistelseorten är okänd och anledning icke förefinnes, att hans bortovaro endast är tillfällig, från mantalslängden afföras.

Mom. 4. Uti de vid mantalsskrifningen förekommande ärenden skall förrättningsmannen meddela beslut, som tillika med skälen derfor antecknas i det protokoll, som det åligger honom att vid förrättningen föra och hvilket jemväl bör upptaga namnen på de personer, som till följd af sin tjenstebefattning eller såsom kommunalombud tillstädesvarit; börande i protokollet underrättelse intagas om hvad för vinnande af ändring i förrättningsmannens beslut och mantalsskrifningsåtgärderna är att iakttaga.

Mom. 5. Efter mantalsskrifningsförrättningens slut undertecknas mantalslängden af förrättningsmannen, pastor eller hans ombud och vederbörande kommunalombud; skolande de till förrättningsmannen aflemnade uppgifter jemte förteckningen öfver personer, som befriats från erläggande af mantalspenningar, biläggas mantalslängden.

§ 10.

Mantalsskrifningsförrättarne åligger att i anledning af förhållanden, som vid mantalsskrifningen eller eljest komma till deras kännedom, meddela hvarandra erforderliga underrättelser till förebyggande deraf, att någon varder från mantalsskrifning obehörigen utesluten eller på mer än ett ställe samtidigt mantalsskrifven; börande, derest mantalsskrifningsförrättarne emellan skiljaktiga

meningar uppstå om någon persons rätta mantalsskrifningsort, frågan derom underställas Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i det län, der den ifrågasatta nya mantalsskrifningsorten är belägen; och skall personen under tiden kvarstå i det distrikts mantalslängd, der han senast varit uppförd.

§ 11.

Mantalslängden jemte dertill hörande bilagor samt det vid mantalsskrifningen hållna protokoll skola, vid bot af tre kronor för hvarje dag, som dermed fördröjes, före den 25 Mars af mantalsskrifningsförrättaren aflemnas till vederbörande pastor, hvilken har att med församlingsboken jemföra mantalslängden och å särskild förteckning, som längden bifogas, upptaga de vid granskningen förekommande anmärkningar, de der likväl icke må afse genom in- och utflyttningar efter årets början inträffade förändringar, samt inom åtta dagar efter emottagandet aflemna samtliga handlingarne å landet till kommunalstämmans ordförande och i stad till magistraten. Kommunalstämmans ordförande och magistraten åligger att ofördröjligen kungöra, att mantalslängden finnes å uppgifvet ställe inom distriktet för granskning tillgänglig, samt senast den 15 April tillställa ordföranden i ortens bevillningsberedning mantalslängden med bilagor för det ändamål, hvarom i förordningen angående bevillning af fast egendom och af inkomst förmåles, men deremot till mantalsskrifningsförrättaren återställa protokollet.

Sedan årets pröfningsnämnd afslutat sina göromål, emottagas mantalslängderna jemte bilagor af vederbörande häradsskrifvare och magistrater för att, efter det vederbörliga rättelser i anledning af de utaf pastor gjorda anmärkningar skett, jemte sammandrag enligt hosföljande formulär N:o 5 bifogas årets kronoräkenskaper, börande duplettexemplar af samma längder och sammandrag liksom protokollen förvaras hos häradsskrifvarne och magistraterna.

§ 12.

Uti de i fråga om mantalsskrifning meddelade beslut och vidtagna åtgärder må en hvar, hvars rätt deraf beröres, äfvensom vederbörande kommun söka ändring genom besvär, som skola hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande i länet ingifvas före den 1 Maj det år, mantalsskrifningen afser.

Den, som med Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes beslut är missnöjd, eger deröfver anföra besvär hos Kammarrätten inom trettio dagar efter erhållen del af samma beslut.

§ 13.

Hvad i denna förordning stadgas om aflemnande af mantalsuppgifter gäller i tillämpliga delar äfven för främmande trosbekännare, som icke upptagas i kyrkoböckerna för den svenska kyrkan tillhörande församling, inom

hvars område de äro boende; och tillkommer deras församlingsföreståndare enahanda befattning i afseende å mantalsskrifning, som enligt denna förordning åligger pastor i svensk kyrkoförsamling.

§ 14.

Mom. 1. Förrättningsman, som utan att vara af laga förfall hindrad ankommer till förrättningsstället först efter den för mantalsskrifningens början utsatta tid, men inom tre timmar derefter, böte, om mantalsskrifningen det oakadt kan ega rum, tio kronor. Kan förrättningen icke ega rum eller kommer han utan laga förfall senare än nyss är sagdt eller uteblifver alldeles, böte trettio kronor.

Mom. 2. Pastor eller hans ombud eller församlingsföreståndare, som utan att laga förfall anmäles underlåter att inställa sig vid mantalsskrifning på utsatt tid eller att dit medföra församlingsboken eller aflemna behörigt utdrag deraf, der sådant är medgifvet, böte, derest mantalsskrifningen ändock kan försiggå, fem kronor, i annat fall, trettio kronor.

Mom. 3. Länsman eller stadsfiskal, som utan anmäldt giltigt förhinder uteblifver från mantalsskrifning, böte tio kronor.

Uteblifver kommunalombud eller fjerdingsman utan anmälan om sådant hinder, böte tre kronor.

Mom. 4. Uti de i mom. 1 här ofvan omförmälda fall bör anmälan af vederbörande pastor göras hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande. I öfriga fall har förrättningsmannen att i protokollet anteckna de försumliges namn och hemvist samt behörigt utdrag derom till Kongl. Maj:ts Befallningshafvande insända; och eger Kongl. Maj:ts Befallningshafvande att, efter pröfning af härvid förekommande omständigheter, förordna om uttagande af ofvan stadgade böter.

Den, som icke åtnöjes med Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes beslut, hvarigenom han blifvit till böter dömd, eger att, med iakttagande af hvad i allmänhet är stadgadt angående böters nedsättning, då ändring i utslag sökes, hos Kammarrätten anföra besvär innan klockan tolf å trettionde dagen efter erhållen del af samma beslut.

Mom. 5. Böter, som efter denna § ådömas kommunalombud, tillfalla den kommun, af hvilken ombudet blifvit utsedt. Öfriga i denna förordning stadgade böter tillfalla kronan.

Saknas tillgång till böterna, förvandlas de enligt allmän lag.

§ 15.

Aflemmas icke i behörig tid och ordning de i denna förordning föreskrifna uppgifter, skall, om den försumlige finnes inom orten, felande uppgift, efter

anmodan af pastor eller mantalsskrifningsförrättare, honom affordras genom stadsfiskal i stad samt länsman eller fjerdingsman på landet. Tredskas han eller finnes han icke inom orten, skall pastor eller mantalsskrifningsförrättare anmäla förhållandet hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande, som eger att med föreläggande af vite uppgiften införskaffa.

Den krono- eller stadsbetjent, som verkställer infordrandet af uteblifven uppgift, eger därför af den försumlige undfå godtgörelse med en krona 50 öre för hvarje förrättning.

Den, som genom uteblifven eller oriktig uppgift föranleder, att någon skattskyldig undgår att utgöra mantalspenningar, skall för gäldande deraf vara ansvarig.

§ 16.

Mom. 1. Vid tillämpning af denna förordning inom Vesterbottens och Norrbottens läns lappmarker gäller till efterrättelse:

1:o) att mantalsskrifningarne verkställas af länsmännen;

2:o) att Kongl. Maj:ts Befallningshafvandes kungörelse om förrättningen skall minst tre gånger före densamma i kyrkan uppläsas, der behofvet sådant kräfver, äfven å lappska eller finska språket eller å båda dessa språk;

3:o) att till mantalsskrifningen skall uppgifvas och i mantalslängden antecknas jemväl hvarje persons nationalitet;

4:o) att den del af lappbefolkningen, som kringflyttar utan stadiga boningsplatser, skall mantalsskrifvas stam- eller byvis;

5:o) att lapplänsmän eller rotmästare, der sådana finnas, böra mantalsskrifningen öfvervara, vid vite af tre kronor;

6:o) att tiden, inom hvilken besvär få hos Kongl. Maj:ts Befallningshafvande anföras i mål rörande mantalsskrifning, utsträcker till utgången af Maj månad; samt

7:o) att efter mantalsskrifningens slut och senast före Februari månads utgång mantalslängden med dertill hörande bilagor skall af förrättningsmannen aflemmas till den tjänsteman, hvilken det åligger att upprätta taxeringslängd öfver fast egendom; börande duplettexemplar af längden hos förrättningsmannen förvaras.

Mom. 2. I fråga om mantalsskrifning i städerna Stockholm och Göteborg gäller hvad derom särskildt är eller varder stadgadt.

Anmärningar.

§ 1.

Vid förslaget till tid för mantalsskrifningarnes början har af komiterade hänsyn tagits dels dertill, att kyrkoböckernas justering med ledning af inkomna uppgifter må af pastor medhinnas, och dels till det förhållande att förrättningsmännen under de första dagarne af året torde vara fullt upptagne med avslutande af nästföregående års specialräkning, hvilken inom den 15 Januari skall vara till Länsstyrelsen ingifven.

De förändringar i öfriga tidsbestämmelser, som förekomma i detta förslag, äro samtliga föranledda af den föreslagna ändrade tiden för mantalsskrifningarnes förrättande.

§ 5.

De i denna § föreskrifna uppgifter kunna nu lämpligast omfatta kalenderår; och har för deras aflemnande föreslagits samma tid, som enligt Kongl. Förordningarne den 27 Oktober 1882 och den 14 December 1883 är stadgad för enahanda uppgifters aflemnande till mantalsskrifning i städerna Stockholm och Göteborg.

§ 6.

Komiterade hafva här och framdeles i förslaget upptagit den benämning "församlingsbok", som, enligt hvad komiterade inhemtat, af kyrkoskrifningskomitén blifvit föreslagen för den af de utaf pastor förda kyrkoböcker, som kommer att motsvara den nuvarande husförhörslängden. Den förändring, §:n i öfrigt erhållit emot hvad motsvarande § 7 i det första förslaget innehåller, är

betingad deraf, att de i allmänhet antagligen jemförelsevis obetydliga förändringar, som kunna inträffa under tiden mellan uppgifternas aflemnande och mantalskrifningen och hvilka böra vid denna iakttagas, icke på annat sätt komma till mantalsskrifningsförrättarens kännedom.

§ 11.

Då mantalslängden bör återgifva förhållandet inom distriktet, sådant det är vid början af det år, mantalsskrifningen afser, endast med det undantag att personer, som emellan årets början och mantalsskrifningstiden afidit, icke synas böra i längden upptagas, hvaremot under nämnda tidrymd födda barn torde böra uppföras, hafva komiterade ansett sig böra intaga föreskrift att pastors anmärkningar icke må gälla de under nämnda tid inträffade in- och utflyttningar, till förekommande af obehörig uteslutning eller dubbelskrifning af ut- och inflyttade personer, hvilkas flyttningar komma att iakttagas vid påföljande års mantalskrifning.

Formulär Nr 1 a.

Formulär

Uppgift till mantalsskrifning i N. N. socken

Namn å hemman eller lägenhet m. m.	Fastighets		Personers namn m. m.
	nummer.	mantal.	
Alby, frälseränteri	1	2	Undertecknad, bruksegare..... Hustru N. N..... Söner: N. N., student N. N., volontär..... Döttrar: N. N. N. N. Betjenten N. N..... Kusken N. N. Pigorna: N. N. N. N. Statorparen N. N..... Hustru N. N..... Son N. N. Torparen N. N..... Hustru N. N..... Dotter N. N. Inspektoren N. N..... Hustru N. N..... Son N. N. Pigan N. N. Bokhållaren N. N..... Masmästaren N. N. Hustru N. N..... Mjölaren N. N. Hustru N. N..... Statorparen N. N. Hustru N. N..... Dotter N. N. Rättaren N. N. Hustru N. N.....
Brevik			
Alby masugn och stångjersverk.....			
Alby mjölgvarn			
Kunla, kronoskatte	1	$\frac{1}{2}$	Statorparen N. N. Hustru N. N..... Dotter N. N.
Öjantorp, fräse	1	$\frac{1}{2}$	Rättaren N. N. Hustru N. N.....

Inom socknen eger jag följande fastigheter:

Alby, frälsesäteri.....	1	2
Alby masugn och stångjersverk.....		
Alby mjölgvarn		

af N. N. härad och N. N. län för år 1891.

Födelse-			Bostad inom socknen vid senaste mantalsskrifning.	Anteckningar.
år.	månad.	dag.		
1830	Maj	3		
1835	Augusti	10		
1866	September	1		
1870	Maj	7		
1859	Juli	8		
1868	Oktober	24		
1869	Juli	16		
1855	April	19	Eriksberg N:o 2 hos N. N.	
1868	Januari	10		
1872	Mars	25	Säfvar N:o 1 hos N. N.	
1855	Augusti	7		
„	December	6		
1875	Juni	1		
1862	November	10		
1870	Augusti	1		
1890	September	29		
1841	Augusti	10	Begäres särskild debetsedel.
1850	Februari	1		
1873	Augusti	31		
1872	Mars	1		
1867	Juni	3	Begäres särskild debetsedel.
1845	Juli	23	dito d:o.
1855	Mars	7		
1860	Mars	19	Begäres särskild debetsedel.
1865	Februari	3		
1844	Oktober	7		
1839	Mars	4		
1870	Juli	8	Berga N:o 1 hos N. N.	
1845	Mars	10		
1846	Juli	8		

Finntorp, frälse	1	1	Utarrenderadt mot årligt arrende af 2,000 kronor. Der boende: Arrendatorn, kaptenen N. N.
Kumla, kronoskatte	1	$\frac{1}{2}$
Ödemåla, frälse	2	1	Der anstälde: Brännmästaren N. N. Arbetaren N. N.
Ödemåla, bränneri			
Öjantorp, frälse	1	$\frac{1}{2}$	Der boende såsom hyresgäst mot en årlig hyra af 200 kronor Löjtnanten N. N.

Mig tillhörande fartyg:

Skeppet N. N. om 00 tons, bygd af ek. Befälhafvare: N. N.
Ångslupen N. N om 00 tons, bygd af jern och försedd med ångmaskin om 00 hästkrafter.
Befälhafvare: N. N.

Fartyg, för hvilket jag är hufvudredare: .

Briggen N. N. om 00 tons, bygd af ek och furu. Befälhafvare: N. N.

Utom socknen eger jag följande fastigheter:

I N. N. socken:

Gunnarstorp, frälse.....	1	2
Hammarby, „	1	$\frac{1}{4}$

I N. N. stad.

Gården N:o 00 i kvarteret N. N. vid N. N. gata.
I nämnda gård idkar jag jernkramhandel.

Hos mig vistas:

Vid Alby		Löjtnanten N. N.
„ Ödemåla bränneri		Bränvinskontrollören, Serganten N. N.

Anmärkning: I uppgift till mantalsskrifning i Vesterbottens och Norrbottens läns lappmarker införas

Formulär

Uppgift till mantalsskrifning

Personers namn m. m.	Födelse-		
	år.	månad	dag.
N. N. församling			
Roten N. N.			
<i>Quarteret N. N. gården N:o 00 vid N. N. gata:</i>			
Undertecknad, fabriksör och verkställande direktör i N. N. bank.....	1850	Juni	1
Hustru N. N.	1861	Mars	9
Söner: N. N.	1880	December	1
N. N.	1884	Augusti	6
Döttrar: N. N.	1882	Mars	21
N. N.	1888	September	19
Drängen N. N.	1865	Oktober	11
Pigorna: N. N.	1871	December	3
N. N.	1869	Juni	8
Bokhållaren N. N.	1870	Januari	10
Fabriksmästaren N. N.	1848	Mars	3
Hustru N. N.	1854	Februari	12
Son N. N.	1874	April	1
Väfvaren N. N.	1859	Oktober	20
Hustru N. N.	1869	Juli	29
Spinnaren N. N.	1847	Mars	1
Hustru N. N.	1856	Januari	4
Son N. N.	1879	April	22
Dotter N. N.	1877	November	13
Pigan N. N.	1869	Juli	19
<i>Inom staden eger jag följande fastigheter:</i>			
I kvarteret N. N.: gården N:o 00 vid N. N. gata. Se ofvan.			
I " N. N.: gården N:o 00 vid N. N. gata.			
Derstädes bo följande hyresgäster:			
a) för hvilka särskilda mantalssuppgifter bifogas:			
Handlanden N. N.			
" N. N.			
Häradshöfdingen N. N.			
b) hos annan mantalsskrifne:			
Handelsbokhållaren N. N.			

N:o 1 b.

§ 5.

i N. N. stad för år 1891.

Bostad inom staden vid senaste mantalsskrifning.	Anteckningar.
Hos N. N., kvarteret N. N., gården N:o 00 vid N. N. gata.	Begäres särskild debetsedel.
.....	Bor i kvarteret N. N., gården N:o 00 vid N. N. gata.
.....	Bor i kvarteret N. N., gården N:o 00 vid N. N. gata.
Hos N. N., kvarteret N. N., gården N:o 00 vid N. N. gata.	
.....	Betalar i årlig hyra 1,000 kronor.
.....	" " " 600 "
.....	" " " 750 "
.....	Mantalsskrifven hos N. N., kvarteret N. N., gården N:o 00 vid N. N. gata.

I kvarteret N. N.: gården N:o 00 vid N. N. gata.

Derstädes bo följande hyresgäster, för hvilka särskilda mantalsuppgifter bifogas:

Handlanden N. N.

Notarien N. N.

I sistnämnda gård idkar jag klädeshandel, i hvilken äro anstälde:

Bokhållaren N. N.

„ N. N.

Mig tillhörande fartyg:

Briggen N. N. om 00 tons, bygd af furu:

Befälhafvare: N. N.

Fartyg, för hvilka jag är hufvudredare:

Skeppet N. N. om 00 tons, bygdt af ek.

Befälhafvare: N. N.

Ångfartyget N. N. om 00 tons och försedt med ångmaskin om 00 hästkrafter.

Befälhafvare: N. N.

Utom studen eger jag:

I N. N. socken af N. N. län:

$\frac{1}{2}$ mantal frälse N:o 1 N. N.

N. N. ångsåg.

I N. N. socken af samma län:

$1\frac{1}{2}$ mantal kronoskatte N:ris 1 och 2 N. N.

N. N. bomullsspinneri.

Hos mig vistas:

Kamreraren N. N.

	Betalar i årlig hyra 800 kronor.
	” ” ” 300 kronor.
	Bor i kvarteret N. N., gården N:o 00 vid N. N. gata.
	Lemnar särskild uppgift.
	dito dito dito
	Mantalsskrifven i N. N. socken af N. N. län.
	Mantalsskrifven i N. N. stad.
	Mantalsskrifven i denna stad i kvarteret N. N., gården N:o 00 vid N. N. gata.
	Mantalsskrifven i N. N. stad.

N. N. den 00 November 1890.

N. N.

Formulär N:o 2.

§§ 8, 10.

Mantalslängd

för N. N. socken af N. N. härad (stad) och N. N. län

för år 1891.

Hemmans eller lägenhets namn.	Hemmans			Personer och deras födelseår m. m.
	jordboksnummer.	natur	fördelning i brukningsdelar.	
			frälse. krono. skatte.	Mantal.
Aludden.....	1	—	$\frac{1}{3}$	$\frac{1}{3}$ Egare: Nils Larsson 40; hustru 48; barn: Lisa 71, Anna 72, Per 74, Jonas 77; Pigan Greta 69; Drängen Karl 72
Nytorp				Son Gustaf Adolf Nilsson 70 $\frac{3}{4}$
Alviken, en utjord	1	—	—	Torparen Per Nilsson 36; hustru 49; barn: Jonas 75, Erik 79, Anna 85, Olof 90
Broby.....	1	$\frac{1}{2}$	—	Drängen Nils Anders Olofsson 67 $\frac{1}{2}$
				Egare: Anders Olofsson i Kärret af denna socken.....
Brantsbo	2	—	$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{8}$ Egare: Förre inspektoren Karl Malmström 30; hustru 35; barn: Lina 60, Lova 63, Nils 75, Albin 77; Pigor: Lina 68, Frida 70; f. d. Bokhållaren Jöns Alström 28, sjuklig; Fostersonen Karl Edvard Rudolf Malmström 69 $\frac{3}{4}$, student.....
Djursnäs mjölkvarn	3	$\frac{1}{4}$	—	$\frac{1}{4}$ Egare: Förre Inspektoren Karl Malmström å N:o 1
	4	$\frac{1}{4}$	—	Torparen Karl Andersson 40; hustru 41
Karlslund				Egare: Mjölaren Olof Mikaelsson 47; hustru 56; barn: Anna 76 ...
Sjövik N:o 1, afsöndring från Broby N:o 4.....				Egare: Anders Jonsson 50; hustru 60; barn: Erik 81, Lina 83, Sven 85, Fadern Jonas 19, sjuklig; Drängen Petter 58; Pigan Lena 72
Broby, en utjord	5	—	—	Egare: Förre Inspektoren Karl Malmström å N:o 1
				$\frac{1}{4}$ Brukare: Per Larsson 50; hustru 65; barn: Olof 86, Elin 90; Pigan Sara 67; Drängen Anders Johan Larsson 68 $\frac{5}{8}$
				Inhysesmannen Olof Persson 40; hustru 39, fattiga
				Sjömannen Per August Nilsson 57 $\frac{7}{8}$
				Fältjägaren Karl Georg Flink 68 $\frac{1}{2}$; hustru 70.....
				Arbetaren Frans Gustafsson 49; hustru 50
				Egare: Lars Olofsson 31; hustru 35; barn: Per 56; hustru 55; deras son Johan 80.....
				Egare: Lars Andersson i Sörböle af Kyrksunds socken.....

Utän stadigt hemvist:

Antecknade enligt § 10 mom. 1 i mantalsskrifningsförordningen:

Förre statdrängen Per Andersson 45, fattig

Enkan Lisa Persdotter 34, fattig.....

15 22037 S:a.

Summa

N. N. den 5

N. N.

Mantalsskrifningsförrättare.

Anmärkingar: 1:o. Vid upprättandet af mantalsslängd för stad iakttages, att i stället för ofvanstående kolumner för hemman samt dess
2:o. För alla värnpliktige skola födelsedag samt fullständiga för- och tillnamn utsättas.
3:o. Å samma rad i längden må ej flere värnpliktige än en upptagas, derest icke förhållandet i fråga om deras värn-
4:o. För socknarna i Vesterbottens och Norrbottens läns lappmarker tillämpas formuläret N:o 6.

Uppgiftens nummer.	Antal personer, som böra erlägga mantalspenningar.			Antal personer, som äro fria från erläggande af mantalspenningar.								Anteckningar.	Värnpligtige.			Frikallade från värnpligtens fullgörande.	
				Genenskapen af arméns och flottans värfade regementen och kårer.	Af särskilda orsaker befriade.		Underåriga.		Summa.				Inskrifningskyldige.	Inskrifne,			
	mankön.	qvinkön.	mankön.		qvinkön.	mankön.	qvinkön.	skattfrie.	som icke öfverskridit värnpligtsåldern.	reserv.							
											mankön.			qvinkön.	mankön.		qvinkön.
2	3	3	6	—	—	—	2	—	2	—	2	Anna utgår. Se tilläggsförteckningen.					
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	2	1	3	—	—	—	3	1	3	1	4	Se tilläggsförteckningen.	—	—	—	—	1
4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	2	5	7	—	1	—	2	—	3	—	3	—	—	—	—	—	—
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	Kontrakt af den 1 ⁹ 1890.	—	—	—	—	—
6	2	2	4	—	1	—	2	1	3	1	4	Tillträde den 1 ⁴ 1891.	—	—	—	—	—
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3	2	2	4	—	—	—	1	1	1	1	2	Se tilläggsförteckningen.	—	—	—	—	1
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
7	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	1	Se tilläggsförteckningen.	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Se dito.	—	—	—	—	—
8	2	2	4	—	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	—	—
9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
1	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
1	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
	200	357	557	15	93	94	197	194	305	288	593		Se a	12	45	3	2

December 1890.

N. N.
Pastor.

N. N.

Kommunalombud.

N. N.

nummer, natur och brukningsdelar, införas kvarterens namn samt gårdarnes och stadsjordarnas nummer och namn efter tomte- och jordeboken. pligt skall antecknas i samma kolumn.

Formulär N:o 3 a.

§ 9 mom. 3.

Förteckning å de personer i N. N. socken (stad), hvilka på grund af fattigdom eller sjuklighet böra befrias från mantalspenningars utgörande för år 1891.

Bostadens		De befriade personernas				Anteckningar.
namn.	nummer.	namn.	födelseår.	antal.		
				manhön.	qvinkön.	
Broby	1	Bokhållaren Jöns Alström	1828	1		Sjuklig.
	3	Anders Jonssons fader Jonas	1819	1		dito
	4	Inhysemannen Olof Persson.....	1840	1		} Fattiga.
	»	Densammes hustru	1839		1	
Utan stadigt hemvist....		Förre statdrängen Per Andersson	1845	1		Fattig.
		Enkan Lisa Persdotter	1834		1	dito
		Summa			4 2	

N. N. den 00 November 1890.

N. N.

N. N.

Ordförande i kommunalstämman (Stadsfullmäktige).

Ordförande i fattigvårdsstyrelsen.

Anmärkning: Detta formulär hänför sig till formuläret N:o 2.

Formulär N:o 3 b.

§ 9 mom. 3.

Förteckning å de personer i N. N. socken, hvilka på grund af fattigdom eller sjuklighet böra befrias från mantalspenningars utgörande för år 1891.

Bostadens		De befriade personernas			Anteckningar.
namn.	nummer.	namn.	födelseår.	antal manhön. qvinhön.	
Platsen, Brantvik	1	Torparen Nils Anderssons dotter			
Simpträsk	1	Anna	1869	1	Sjuklig.
	»	Förre Åboen Sjul Andersson	1828	1	
		Densammes hustru	1830	1	Sjukliga.
		Arbetaren Nils Johan Larsson	1825	1	
		Densammes hustru	1827	1	Fattiga.
Utan stadigt hemvist....		Lösa pigan Anna Persdotter	1839	1	
		Arbetaren Olof Eriksson	1854	1	Fattig. dito dito
		„ Anders Husso	1857	1	
		Summa		4 4	

N. N. den 00 November 1890.

N. N.

N. N.

Ordförande i kommunalstämman.

Ordförande i fattigvårdsstyrelsen.

Anmärkning: Detta formulär hänför sig till formuläret N:o 6.

Tilläggsförteckning,

upptagande de förändringar genom döda, födda, in- och utflyttade personer, som efter mantalsskrifningen den 5 December 1890 intill samma års slut inträffat i N. N. socken (stad).

Bostadens		Personers namn m. m.	Födelseår.	Anteckningar.
namn.	nummer.			
Tillkomne:				
<i>Födde:</i>				
Aludden, Nytorp	1	Torparen Per Nilssons son Olof	1890	
Broby	4	Brukaren Per Larssons dotter Elin	1890	
<i>Inflyttade:</i>				
Broby	4	Fältjägaren Karl Georg Flinks hustru	1870	
Afgångne:				
<i>Döde:</i>				
Broby, Karlslund	4	Frans Gustafssons hustru	1850	
<i>Utflyttade:</i>				
Aludden	1	Nils Larssons dotter Anna	1872	Inflyttad i N. N. socken enligt anmälan den 29 December 1890.

N. N. den 00 Januari 1891.

N. N.

Pastor.

Anmärkning: Detta formulär hänför sig till formuläret N:o 2.

Tilläggsförteckning,

upptagande de förändringar genom döda, födda, in- och utflyttade personer, som efter mantalsskrifningen den 5 December 1890 intill samma års slut inträffat i N. N. socken.

Bostadens		Personers namn m. m.	Födelseår.	Anteckningar.
namn.	nummer.			
Tillkomne:				
<i>Födde:</i>				
Risträsk	1	Erik Jaatinens dotter Hulda	1890	
Simpträsk	1	Frans Sjulssons son Nils	1890	
<i>Inflyttade:</i>				
Platsen	1	Kyrkoherden Johan Björkmans piga Lova	1869	
Afgångne:				
<i>Döde:</i>				
Platsen, Brantvik	1	Torparen Nils Anderssons hustru	1841	
<i>Utflyttade:</i>				
Utan stadigt hemvist		Arbetaren Olof Eriksson	1854	Inflyttad i N. N. socken enligt anmälan den 29 December 1890.

N. N. den 00 Januari 1891.

N. N.
Pastor.

Anmärkning: Detta formulär hänför sig till formuläret N:o 6.

Formulär N:o 5.

§ 13.

Sammandrag

öfver

Mantalslängderna

i

N. N. Fögderi af N. N. Län

för år 1891.

Härad eller tingslag.	Socken.	Hemman.				Antal personer, som böra erlägga mantalspenningar.			Antal personer, som äro fria från erläggande af mantalspenningar.							
		Skatte	Krono.	Frälse.	Summa.	Mankön.	Qvinkön.	Summa.	Gemenskapen af armens och flottans värfvade regemen- ten och kårer.	Af särskilda orsaker be- friade.		Underårige.		Summa.		
										Mankön.	Qvinkön.	Mankön.	Qvinkön.	Mankön.	Qvinkön.	Skattfri.
N. N.	N. N.	15	2	20	37	200	357	557	15	93	94	197	194	305	288	593
N. N.	N. N.															
N. N.	N. N.															
	Summa															

Aumärkning: I Norrbottens län samt i Westerbottens läns lappmarksfögderi tillämpas formuläret N:o 7.
 Detta formulär gäller i tillämpliga delar äfven för mantalslängd i stad.

Summa.			Anteckningar.	Värnpligtige.				Frikallade från värnpligtens fullgörande.	Summa.
				Inskrifningskyldige.	Inskrifne,		Summa.		
Mankön.	Qvinkön.	Hela folk- mängden.			Ins- skrif- nings- skyldi- ge.	Ins- skrif- ne,		Ins- skrif- ne,	Ins- skrif- ne,
505	645	1,150		12	45	3	60	2	62
				Summa					

N. N. den 31 December 1891.

N. N.

Formulär N:o 6.

Mantalslängd

för N. N. socken af N. N. lappmark i N. N. län

för år 1891.

Hemmans eller lägenhets namn.	jordboksnummer.	Hemmans			Nybyggen under frihetsår. Lappskatteländ.	Personer och deras födelseår m. m.
		natur		Fördelning i brukningsdelar.		
		skatte.	krono.			
Mantal.						
Platsen	1	—	1	—	1	Innehafvare: Kyrkoherden Johan Björkman 50; hustru 59; barn: Jonas 79, Nils 80, Ellen 83; Pigor: Anna 67, Greta 66, Lina 71, Drängar: Anders 57, Jonas 58; Pigan Lova 69... Drängen Nils Adam Andersson 70 $\frac{1}{3}$
Brantvik.....	—	—	—	—	—	Torparen Nils Andersson 40; hustru 41; barn: Anna 69, sjuklig, Karl Alfred Nilsson 67 $\frac{2}{2}$
Risträsk	1	$\frac{1}{8}$	$\frac{1}{8}$	—	$\frac{1}{4}$	Egare: Erik Jaatinen 51; hustru 60; barn: August 81, Hulda 90; Drängen Frans Birger Olofsson 68 $\frac{2}{7}$
	2	$\frac{1}{4}$	—	—	—	Egare: Nils Eriksson i Brattfors af denna socken
Viken N:o 1, afsöndring från Risträsket N:o 2.					$\frac{1}{4}$	Brukare: Olof Andersson 55; hustru 60
Simpträsk	1	—	—	—	1	Egare: Karl Andersson 50; hustru 52; barn: Karl 76, Anna 78 Åbo: Frans Sjulsson 60 $\frac{1}{4}$; hustru 61; barn: Anna 85, Nils 90... Förre Åboen Sjul Andersson 28; hustru 30, sjukliga..... Arbetaren Nils Johan Larsson 25; hustru 27, fattiga.....
Uttisjaur	—	—	—	—	$\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$	Egare: Anders Fredrik Klemmet 70 $\frac{1}{2}$; modern Anna 50, Nomadlappar Egare: Sjul Sjulsson 50; hustru 61; barn: Sjul 81, Nils 85 dito
Utan stadigt hemvist:						
<i>Särskildt antecknade enligt § 10 mom. 1 i mantalsskrifningsförelördningen:</i>						
Lösa pigan Anna Persdotter 39, fattig						
Arbetaren Olof Eriksson 54, fattig						
» Anders Husso 57, fattig.....						
		19 $\frac{1}{8}$	29 $\frac{1}{4}$	48 $\frac{3}{8}$	47 $\frac{26}{26}$	S:a
Summa						

N. N. den 5

N. N.
Mantalsskrifningsförrättare.

Uppgiftens nummer.	Antal personer, som böra erlægga mantalspenningar.			Antal personer, som äro fria från erläggande af mantalspenningar.				Nationalitet.										Anteckningar.	Värnpligtige.			Frikallade från värnpligtens fullgörande.					
				Af särskilda orsaker befriade.		Underårige.		Svensk.		Finsk.		Lappsk.		Summa.					Inskrifte, som icke öfverskridit värnpligtens ålder.	Inskrifningskyldige.							
	mankön.	qvinkön.	mankön.	qvinkön.	mankön.	qvinkön.	mankön.	qvinkön.	mankön.	qvinkön.	mankön.	qvinkön.	mankön.	qvinkön.	Hela folk- mängden.												
																Inskrifte, som icke öfverskridit värnpligtens ålder.					Inskrifningskyldige.						
2	4	5	9	—	—	2	1	6	6	—	—	—	—	6	6	12	Se tilläggförteckningen.	—	—	—		—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—	—	—	—	—	
1	2	—	2	—	—	1	—	2	1	—	—	—	—	2	1	3	Se tilläggförteckningen.	—	—	—	1	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
3	2	1	3	—	—	1	1	1	—	2	2	—	—	3	2	5	Vilkorlig införsel i $\frac{1}{8}$ mtl den $\frac{1}{4}$ 1890.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Se tilläggförteckningen.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
5	1	1	2	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	1	1	2	Kontrakt den $\frac{1}{9}$ 1890.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6	1	1	2	—	—	1	1	2	2	—	—	—	—	2	2	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	1	1	2	—	—	1	1	—	—	—	—	2	2	2	2	Se tilläggförteckningen.	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
1	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
1	—	—	—	1	1	—	—	1	1	—	—	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	1	1	2	—	—	—	—	—	3	1	3	1	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
—	230	222	452	59	67	170	173	350	344	34	45	75	73	459	462	921	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
																S:a	7	24	17								

December 1890.

N. N.
Pastor.

N. N.
Kommunalombud.

N. N.

Formulär N:o 7.

Sammandrag

öfver

Mantalslängderna

i

N. N. Fögderi (lappmarksfögderi) af N. N. Län

för år 1891.

Härad eller tingslag.	Socken.	Hemman				Nybyggen under frihetsår.	Lappskafteland.		Antal personer, som böra erlägga mantalspenningar.			Antal personer, som äro fria från erläggande af mantalspenningar.						
		skatte.	krono.	frälse.	Summa.		mankön.	qvinkön.	Summa.	Gemenskapen af arméns och hottans värfvade regemen- ten och kårer.		Af sär- skilda orsaker befriade.		Underåriga.		Summa.		
										mankön.	qvinkön.	mankön.	qvinkön.	mankön.	qvinkön.	mankön.	qvinkön.	skattfri.
N. N.	N. N.	40	45 $\frac{7}{8}$	1 $\frac{1}{4}$	87 $\frac{1}{8}$	—	—	530	614	1,144	—	105	100	460	474	565	574	1,139
	N. N.																	
	N. N.																	
N. N.	N. N.	19 $\frac{1}{8}$	29 $\frac{1}{4}$	—	48 $\frac{3}{8}$	47	26	230	222	452	—	59	67	170	173	229	240	469
	Summa																	

Anmärkning: Detta formulär skall tillämpas i Norrbottens län samt i Vesterbottens läns lapp-
marksfögderi.

Nationalitet.			Summa.			Värnpligtige.			Frkallade från värnpligtens fullgörande.	Summa.	
Svensk.	Finsk.	Lappsk.				Inskrifne,					Inskrifningskyldige.
			mankön.	qvinkön.	Hela folk-mängden.	mankön.	qvinkön.	Summa.			
—	—	—	1,095	1,188	2,283	18	52	—	70	19	89
350	344	34	45	75	73	459	462	921	31	17	48
						S:a					

N. N. den 31 December 1891.

N. N.